

Pohjois-Savon lukiokoulutuksen ja ammatillisen 2- asteen tilastotarkastelu

18.12.2017

Aluekehityssuunnittelija Teemu Juntunen
Pohjois-Savon liitto
teemu.juntunen@pohjois-savo.fi
Puh. 0447142670

Sisällysluettelo

1	Raportin sisältökuvaus	3
2	Pohjois-Savon väestökehitys, –ennusteet ja tavoitteet sekä koulutusrakenne	4
	2.1 Väestökehitys- ja ennusteet	4
	2.2 Väestön koulutusrakenne	6
3	Lukiokoulutus	8
	3.1 Pohjois-Savon lukioverkko ja koulutuksen kustannukset	8
	3.2 Lukiokoulutuksen kehityksestä Pohjois-Savossa	9
	3.3 Ylioppilastutkinnon suorittaneet, opintojen kulku ja siirtyminen jatko-opintoihin.....	12
4	Ammatillinen 2-aste	15
	4.1 Ammatillinen koulutuksen kehityksestä	15
	4.2 Valmistuneiden työllistyminen ja toimialakohtainen sijoittuminen	25
	4.3 Tutkinnon suorittaneiden alueellinen työllistyminen	40
	4.4 Opintojen kulku ja jatko-opinnot	42
	LÄHTEET	47
	LIITTEET	48

1 Raportin sisältökuvaus

Tämä raportti on tilastokatsaus lukio- ja ammatillisen koulutuksen nykytilaan ja kehitykseen. Aluksi esitetään väestökehitys ja -tavoitteet, koulutukseen tuleva ikäluokka, koulutusrakenne ja koulutuksen ulkopuolelle jääneet.

Lukiokoulutuksesta tarkastellaan opiskelija- sekä tutkintomääriä, koulutuksen kustannuksia ja hakeutumista jatko-opintoihin.

Raportin laajin osio koskee ammatillista nuorten koulutusta. Tarkastelussa on mm. opiskelijamäärät, suoritettut tutkinnot, koulutuksen hakutietoja, valmistuneiden työllistymistietoja sekä valmistuneiden alueellista työllistymistä. Tarkastelutasona on pääasiassa maakuntataso, mutta joidenkin tietojen kohdalla tarkastelua on tehty yksityiskohtaisemmin oppilaitostasolla.

Valmistuneiden *työllistymistarkastelussa on syytä huomioida kokonaisvalmistuneiden lukumäärät eri aloilla.*

2 Pohjois-Savon väestökehitys, –ennusteet ja tavoitteet sekä koulutus rakenne

2.1 Väestökehitys- ja ennusteet

Pohjois-Savon väkiluku oli vuoden 2016 lopussa 247 776 henkilöä (taulukko 1). Väestömäärä väheni edellisvuodesta 353 hengellä. Maan sisäinen muutto oli tappiolla 156 henkeä mutta siirtolaisten määrä kasvoi 531 hengellä. Kuolleita oli 726 henkeä enemmän kuin syntyneitä. Pohjois-Savon väestömäärä kasvoi vuosina 2011-2013, mutta tämän jälkeen väestömäärä on ollut laskusuunnassa. Muuttovoittoa Pohjois-Savo on saanut vuodesta 2011 alkaen joka vuosi, yhteensä 2 737 henkeä. Vuonna 2016 väestömäärä lisääntyi ainoastaan Kuopiossa 819 hengellä ja Tervossa kolmella hengellä ja väheni kaikissa muissa Pohjois-Savon kunnissa.

Taulukko 1.

Pohjois-Savon väestö v. 2016 sekä trendiennuste ja omavaraislaskelma v. 2020-2040											
Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2015											
	Toteutunut 2016	Trendiennuste					Omavaraislaskelma				
		2020	2025	2030	2035	2040	2020	2025	2030	2035	2040
..Kuopio *)	117 740	121 001	124 280	127 067	129 011	130 164	117 019	117 566	117 099	115 559	113 317
..Siilinjärvi	21 768	22 418	22 837	22 991	22 998	22 929	22 069	22 332	22 677	23 037	23 304
Kuopion seutukunta	139 508	143 419	147 117	150 058	152 009	153 093	139 088	139 898	139 776	138 596	136 621
..Iisalmi	21 767	22 080	22 019	21 909	21 726	21 469	21 884	21 686	21 453	21 133	20 693
..Kiuruvesi	8 444	8 197	7 851	7 559	7 303	7 063	8 444	8 266	8 123	7 989	7 832
..Keitele	2 346	2 232	2 129	2 047	1 974	1 906	2 267	2 170	2 088	2 006	1 911
..Lapinlahti	9 882	9 677	9 406	9 155	8 944	8 742	9 832	9 666	9 557	9 455	9 307
..Pielavesi	4 697	4 429	4 207	4 026	3 889	3 768	4 484	4 286	4 145	4 035	3 922
..Sonkajärvi	4 199	3 948	3 706	3 516	3 360	3 223	4 124	3 973	3 847	3 722	3 579
..Vieremä	3 721	3 659	3 573	3 502	3 432	3 365	3 757	3 737	3 748	3 767	3 788
Ylä-Savon seutukunta	55 056	54 222	52 891	51 714	50 628	49 536	54 792	53 784	52 961	52 107	51 032
..Suonenjoki	7 312	7 244	7 149	7 081	7 007	6 927	7 070	6 816	6 603	6 405	6 197
..Rautalampi	3 288	3 186	3 073	2 988	2 915	2 853	3 174	3 036	2 921	2 807	2 677
..Tervo	1 611	1 503	1 436	1 392	1 357	1 322	1 500	1 398	1 304	1 215	1 114
..Vesanto	2 148	2 069	1 970	1 882	1 813	1 750	2 076	1 954	1 848	1 747	1 644
Sisä-Savon seutukunta	14 359	14 002	13 628	13 343	13 092	12 852	13 820	13 204	12 676	12 174	11 632
..Kaavi	3 154	3 001	2 874	2 778	2 695	2 622	3 032	2 904	2 805	2 714	2 611
..Rautavaara	1 723	1 610	1 503	1 411	1 342	1 289	1 620	1 501	1 393	1 295	1 200
..Tuusniemi	2 643	2 634	2 572	2 516	2 465	2 411	2 586	2 458	2 344	2 240	2 136
Koillis-Savon seutukunta	7 520	7 245	6 949	6 705	6 502	6 322	7 238	6 863	6 542	6 249	5 947
..Varkaus	21 468	20 541	19 747	19 102	18 550	18 028	21 097	20 535	19 995	19 389	18 679
..Leppävirta	9 865	9 269	8 809	8 428	8 120	7 857	9 614	9 297	9 029	8 780	8 494
Varkauden seutukunta	31 333	29 810	28 556	27 530	26 670	25 885	30 711	29 832	29 024	28 169	27 173
POHJOIS-SAVO	247 776	248 698	249 141	249 350	248 901	247 688	245 649	243 581	240 979	237 295	232 405
KOKO MAA	5 503 297	5 595 213	5 690 988	5 769 032	5 825 225	5 861 491	5 493 500	5 503 364	5 495 578	5 462 188	5 403 173

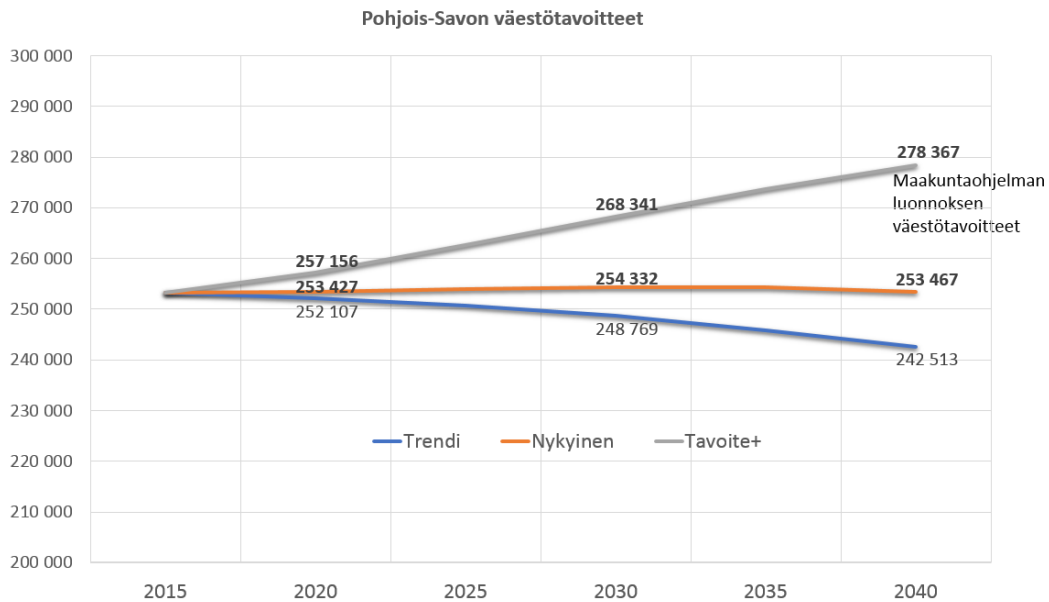
Muuttoilikeen sisältävä laskelma (trendiennuste), jossa on otettu huomioon syntyvyyden, kuolleisuuden Omavaraislaskelma ilmaisee, millainen tuleva väestönkehitys olisi ilman muuttoilikeitä kuntien välisen muuttoilikeen ja siirtolaisuuden vaikutus väestönkehitykseen.

Omavaraislaskelmassa on otettu huomioon vain syntyvyyden ja kuolleisuuden vaikutus kunnan väestönkehitykseen.

*) ml. Juankoski

Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2018-2021 on asetettu kunnianhimoinen väestötavoite vuodelle 2040, noin 278 000 henkilöä (kuva 1). Tavoitteessa maakunnan väestötavoitetta on nostettu nykyisestä tavoitteesta 20 000 henkilöllä vuoteen 2040. Keskimääräinen vuosikasvu maakunnassa olisi 0,4 % vuodessa. Työvoimaosuutta on nostettu 5 %-yksiköllä. Työvoimaosuus on nostettu Uudenmaan nykyiselle tasolle kaikilla muilla seuduilla paitsi Koillis-Savossa. Tämä laskee koko maakunnan keskimääräistä työvoimaosuutta alle Uudenmaan tason.

Tavoite on erittäin vaativa saavuttaa, mutta tavoite on haluttu asettaa, koska seuduittain tarkasteltuna pula työvoimasta olisi nykyisellä tavoitetasolla tulossa Ylä-Savoon ja Varkauden seudulle ja hieman pienempänä Sisä-Savoon ja Koillis-Savoon. Kuopion seutu pärjäisi kaikissa vaihtoehdoissa, luonnollisesti nykyisellä ja tavoitetasolla paremmin kuin kehitystrendissä.

Väestöennusteet sisältävät Joroisten asukasluvut

Kuvio 1.

Koulutuksen mitoituksen kannalta keskeistä on koulutukseen tulevan ikäluokan (16-18 ka.) määrä ja kehitys (taulukko 2). Vuonna 2016 ikäluokan koko Pohjois-Savossa oli 2685 henkilöä, joka reilut 400 vähemmän kuin vuonna 2010. Tilastokeskuksen ennuste arvioi ikäluokan koon olevan 2598 vuonna 2030. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan pääasiassa Kuopion, Iisalmen ja Siilinjärven koulutukseen tuleva ikäluokka kasvaa vuoteen 2030 mennessä.

Taulukko 2. 16-vuotiaiden ikäluokakehitys ja ennuste Pohjois-Savossa ja sen kunnissa (Tilastokeskus).

Koulutukseen tuleva ikäluokka. LÄHDE:	2010 Tot.	2016 Tot.	2020 Ennuste	2030 Ennuste	2016-2030 muutos %
TILASTOKESKUS					
KOKO MAA	66901	59608	59633	62272	4,5
Pohjois-Savon maakunta	3098	2685	2577	2598	-3,3
..Iisalmi	270	233	234	245	4,9
..Kaavi	38	35	31	27	-22,9
..Keitele	27	25	18	16	-33,8
..Kiuruvesi	129	95	87	82	-14,3
..Kuopio	1380	1257	1236	1321	5,1
..Lapinlahti	129	114	107	100	-12,2
..Leppävirta	127	102	93	78	-23,5
..Pielavesi	59	49	44	36	-27,2
..Rautalampi	34	36	28	26	-27,8
..Rautavaara	16	11	12	11	-2,9
..Siilinjärvi	314	288	278	297	3,2
..Sonkajärvi	57	39	44	32	-17,1
..Suonenjoki	88	75	77	68	-8,9
..Tervo	18	12	13	9	-27,0
..Tuusniemi	26	18	19	19	5,5
..Varkaus	310	235	202	177	-24,5
..Vesanto	24	19	19	14	-29,3
..Viermä	51	40	36	39	-3,3

2.2 Väestön koulutus rakenne

Väestön koulutus rakenne on noussut kuluneiden vuosien aikana. Tähän ovat vaikuttaneet omalta osaltaan väestön eläköityminen ja ikääntyminen. Pohjois-Savossa tutkinnon suorittaneiden yli 15-vuotiaiden osuus on 1 % korkeampi kuin koko maassa (taulukko 3). Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus on 4 % korkeampi ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 3 % alhaisempi kuin koko maassa. Ilman tutkintoa olevien osuus on hieman alhaisempi kuin koko maassa. Pohjois-Savon kuntakohtaiset luvut ovat liitteessä 1.

Taulukko 3. 15-vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan / % 15-vuotta täyttäneistä maakunnittain sekä koulutustaso¹ (Tilastokeskus).

2016	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Tutkinnon suorittaneita yhteensä		Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa		Toinen aste		Korkea-aste		Koulutustaso* (VKTM-indeksi)
		Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	
		KOKO MAA	4 609 119	3 287 272	71	1 321 847	29	1 852 669	40	
Uudenmaan maakunta	1 362 801	981 077	72	381 724	28	463 390	34	508 492	37	406
Varsinais-Suomen maakunta	403 088	286 568	71	116 520	29	163 517	41	120 297	30	356
Satakunnan maakunta	188 419	129 157	69	59 262	31	80 558	43	47 113	25	315
Kanta-Hämeen maakunta	145 999	102 149	70	43 850	30	60 932	42	39 920	27	332
Pirkanmaan maakunta	426 344	314 229	74	112 115	26	176 964	42	133 984	31	374
Päijät-Hämeen maakunta	171 510	117 457	68	54 053	32	71 718	42	44 452	26	322
Kymenlaakson maakunta	152 705	105 207	69	47 498	31	66 562	44	37 808	25	314
Etelä-Karjalan maakunta	112 405	77 767	69	34 638	31	47 943	43	29 131	26	325
Etelä-Savon maakunta	129 450	88 936	69	40 514	31	56 242	43	31 733	25	313
Pohjois-Savon maakunta	210 547	151 973	72	58 574	28	93 594	44	56 756	27	341
Pohjois-Karjalan maakunta	140 386	100 239	71	40 147	29	64 103	46	35 244	25	332
Keski-Suomen maakunta	231 105	167 972	73	63 133	27	99 804	43	66 514	29	356
Etelä-Pohjanmaan maakunta	159 150	110 211	69	48 939	31	69 990	44	39 012	25	316
Pohjanmaan maakunta	149 806	105 084	70	44 722	30	60 225	40	43 943	29	347
Keski-Pohjanmaan maakunta	55 862	38 384	69	17 478	31	24 251	43	13 706	25	320
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	328 264	241 128	73	87 136	27	144 626	44	94 419	29	365
Kainuun maakunta	64 068	45 092	70	18 976	30	29 458	46	15 277	24	316
Lapin maakunta	152 775	109 183	71	43 592	29	69 173	45	38 896	25	329
Ahvenanmaa	24 435	15 459	63	8 976	37	9 619	39	5 707	23	292

¹ Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspuutulla. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa mitattaessa perusjoukkona käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttäneitä väestöä. Näin siksi, että alle 20 -vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa.

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Pelkästään peruskoulun, keskikoulun ja kansakoulun käyneet eivät kuulu tutkinnon suorittaneeseen väestöön. Tutkinnot on luokiteltu henkilön korkeimman, viimeksi suoritettujen ammatillisen tutkinnon mukaan.

Koulutuksen ulkopuolella olevien osuudella on merkitystä mm. nuorisotakuun toteutumisen kannalta. Lisäksi yhteyshaussa tapahtuneet muutokset vaikeuttavat koulutuksen ulkopuolella olevien hakeutumista koulutukseen, sillä ensisijalla ovat juuri perusasteen opintonsa päättäneet. Pohjois-Savossa koulutuksen ulkopuolella ja ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 17-24-vuotiaiden osuus (6,8 %) vastaavan ikäisestä väestöstä on alhaisempi kuin koko maassa (8,3 %). Niin Pohjois-Savossa kuin koko maassa koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on ollut viime vuosina laskussa.

Taulukko 4. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet* 17 - 24-vuotiaat, lkm ja % vastaavanikäisestä väestöstä (SOTKANET).

	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Koko maa	60016	11,4	60012	11,4	59602	11,2	57803	10,8	50341	9,4	46 085	8,6	43 702	8,3
Pohjois-Savo	2328	9,6	2253	9,3	2267	9,4	2236	9,2	1877	7,7	1 820	7,5	1618	6,8
Iisalmi	199	9,0	191	9,0	181	8,6	188	8,9	155	7,4	165	8,2	145	7,5
Juankoski	28	7,3	28	7,7	29	8,4	31	9,2	38	11,4	32	10,2		
Kaavi	26	12,9	26	12,7	23	10,7	35	16,5	32	16,3	29	15,6	26	14,4
Keitele	21	11,9	17	9,6	17	9,2	23	12,6	15	9,1	13	9,0	13	9,4
Kiuruvesi	94	12,2	88	11,5	90	12,0	90	12,0	73	9,7	73	9,9	71	9,9
Kuopio	1083	8,6	1046	8,3	1048	8,2	1043	8,0	849	6,4	874	6,4	772	5,5
Lapinlahti	108	11,8	108	12,3	95	11,3	88	10,9	80	10,4	72	9,7	61	8,5
Leppävirta	71	9,2	79	10,8	65	9,6	62	9,8	55	9,1	52	8,6	54	8,8
Maaninka	19	7,8	24	10,1	24	9,9	33	14,0	19	8,8				
Pielavesi	42	11,9	34	10,1	32	9,7	29	8,9	30	9,7	32	10,4	32	10,6
Rautalampi	25	10,9	21	9,7	26	12,5	22	10,5	26	12,3	20	9,9	20	10,8
Rautavaara	26	19,2	13	10,3	14	12,2	11	10,2	10	10,5	8	8,8	9	10
Siilinjärvi	140	8,4	143	8,5	158	9,3	150	8,6	145	8,4	119	7,0	115	6,8
Sonkajärvi	36	10,2	48	13,5	48	13,6	38	11,3	35	10,4	33	10,2	30	10,2
Suonenjoki	73	13,5	74	13,9	85	15,9	79	15,0	61	11,9	73	14,4	57	11,5
Tervo	13	10,2	11	9,3	8	7,0	11	10,2	8	8,0	8	8,9	7	8,5
Tuusniemi	31	15,4	26	13,8	19	11,3	26	16,0	21	12,9	15	9,5	19	12,5
Varkaus	226	11,1	225	11,0	242	11,9	209	10,2	172	8,5	163	8,3	155	8,3
Vesanto	27	18,2	18	12,4	22	15,1	20	14,1	16	11,9	14	10,6	11	8,8
Vieremä	40	11,6	33	9,8	41	12,5	48	14,6	37	12,0	25	8,5	21	7,1

Indikaattori ilmaisee koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17 - 24-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

Väestötietona käytetään keskväkilukua.

3 Lukiokoulutus

3.1 Pohjois-Savon lukioverkko ja koulutuksen kustannukset

Lukiokoulutusta järjestetään Pohjois-Savossa 15 kunnassa ja 21 lukiossa. Edellisellä hallituskaudella lukiokoulutuksen rakennetta ja rahoitusta oltiin uudistamassa. Rakenteiden uudistushanke ei toteutunut suunnitellusti, koska järjestämis- ja ylläpitämisverkkoa ja -lupia koskeva hallituksen esitys raukesi keväällä 2015. Uudistuksen tavoitteena oli mm. tiivistää lukioverkkoa ja tehostaa koulutusjärjestelmän toimintaa. Nykyinen hallitus päätti lukiokoulutuksen uudistamisesta kevään 2017 puoliväliriihessä. Uudistus pitää sisällään lukiolain ja lukion toiminnallisen uudistamisen, ja sen tavoitteena on:

- lisätä lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona,
- vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä
- sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Hallituksen esitys uudeksi lukiolaiksi annetaan eduskunnalle keväällä 2018².

Lukioverkon karsimisella olisi merkittäviä vaikutuksia. Etenkin se lisää syrjäseuduilta etäällä lukiota käyvien määrää huomattavasti, mikäli lähellä oleva pieni lukion toimipaikka lopetetaan. Lukiokoulutuksen eriarvoisuus kasvaa, sillä varakkaista ja koulutetuista perheistä voidaan lähteä opiskelemaan myös kauemmaksi. Lisäksi koulutuksesta syrjäytyminen kasvaa kunnissa, jotka ovat etäällä lukioista ja ammattikouluista. Vaikutuksia on myös kuntien vetovoimaan, sillä opettajien saatavuus heikkenee kunnissa, missä ei ole lukiota

Lukiokoulutuksen kustannukset opiskelijaa kohden vaihtelevat suuresti Pohjois-Savon kunnissa. Kalleinta lukio-opiskelu suhteessa yksikkökustannuksiin vuonna 2016 oli Rautavaaralla, noin 26 000 €/opiskelija. Alhaisimmat kustannukset ovat suurimmissa kunnissa (taulukko 5). Koko maassa yksikkökustannukset ovat noin 7 700 € Pohjois-Savossa keskimäärin noin 7 600 € Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa kustannukset opiskelijaa kohden ovat samalla tasolla kuin Pohjois-Savossa.

---

² <http://minedu.fi/uusilukio>

Taulukko 5. Lukiokoulutuksen käyttökustannukset €/opiskelija vuonna 2016 (OPH/opetustoimen kustannusraportti).

	Opiskelijoita	€/opiskelija	Muutos % ed. vuoteen
006873 Rautavaaran kunta	16	25 958 €	10,23
009253 Vieremän kunta	49	15 537 €	11,49
008573 Tuusniemen kunta	48	13 759 €	4,22
005953 Pielaveden kunta	77	11 401 €	6,62
016751 Portaanpää ry.	34	11 253 €	14,12
001743 Juankosken kaupunki	73	10 995 €	-8,05
009213 Vesannon kunta	53	9 875 €	-13,28
006863 Rautalammin kunta	92	9 279 €	-5,95
007623 Sonkajärven kunta	67	8 876 €	7,77
007783 Suonenjoen kaupunki	92	8 820 €	2,06
004203 Leppävirran kunta	124	8 569 €	4,74
004023 Lapinlahden kunta	187	8 273 €	-5,53
002633 Kiuruveden kaupunki	147	8 057 €	0,02
001403 Iisalmen kaupunki	336	7 726 €	-9,58
007493 Siilinjärven kunta	266	7 192 €	0,59
002973 Kuopion kaupunki	2 399	6 860 €	-3,16
031816 Savon koulutuskuntayhtymä (VARKAUS)	289	6 391 €	-2,99
Pohjois-Savo	4 348	7 635 €	-2,80
Koko maa	101 397	7 568 €	-1,60

3.2 Lukiokoulutuksen kehityksestä Pohjois-Savossa

Lukiokoulutuksen opiskelijamäärät ovat olleet viime vuosina laskussa niin Pohjois-Savossa kuin koko maassa. Vuosina 2014-2016 opiskelijamäärissä on kuitenkin ollut maltillista kasvua. Koko maassa opiskelijamäärät ovat laskeneet noin -7 % vuodesta 2010 vuoteen 2016 (taulukko 6). Pohjois-Savossa laskua on ollut noin -9%. Maakunnan suurimmissa kaupungeista, Kuopiota lukuun ottamatta, opiskelijamäärät ovat laskeneet. Iisalmen laskua on -23,3 %, Varkaudessa -26,7 % ja Siilinjärvellä -12,6 %. Kuopiossa opiskelijamäärä on noussut 3,9 % prosentuaalisesti opiskelijamääriään ovat kasvattaneet eniten Kallaveden lukio ja Kuopion klassillinen lukio.

Taulukko 6. Lukiokoulutuksen opiskelijamäärät Pohjois-Savon kunnissa ja koko maassa (Vipunen).

Opiskelijat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos %10-16
Iisalmen Kaupunki	447	451	397	369	312	335	343	-23,3
Juankosken Kaupunki	103	103	89	77	76	72	75	-27,2
Kiuruveden Kaupunki	242	183	172	165	145	141	149	-38,4
Kuopion Kaupunki	2 342	2 233	2 210	2 326	2 298	2 318	2 433	3,9
Kallaveden lukio/Kuopion aik.l	542	679	661	676	657	686	712	31,4
Karttulan lukio		46	58	40	21			
Kuopion aikuislukio	201							-100,0
Kuopion klassillinen lukio	564	553	547	567	585	631	639	13,3
Kuopion Lyseon lukio	464	453	458	455	450	459	463	-0,2
Kuopion taidelukio Lumit	571	502	486	490	510	462	531	-7,0
Nilsin lukio				98	75	80	88	
Lahden Rudolf Steiner -Koulun Kannatusyhdistys Ry	45	49	38	37				-100,0
Lapinlahden Kunta	228	216	190	190	183	186	200	-12,3
Leppävirran Kunta	136	114	114	117	138	129	118	-13,2
Pielaveden Kunta	110	97	92	74	75	79	74	-32,7
Portaanpää Ry	28	27	22	25	27	33	22	-21,4
Rautalammin Kunta	100	100	99	79	82	97	88	-12,0
Rautavaaran Kunta	27	20	17	14	19	16	17	-37,0
Savon Koulutuskuntayhtymä (Varkaus)	404	366	372	337	305	292	296	-26,7
Siilinjärven Kunta	309	284	282	276	271	272	270	-12,6
Sonkajärven Kunta	63	61	71	68	72	73	59	-6,3
Suonenjoen Kaupunki	100	103	92	89	89	93	93	-7,0
Tuusniemen Kunta	47	55	55	61	56	49	45	-4,3
Vesannon Kunta	52	58	52	35	49	46	63	21,2
Vieremän Kunta	48	43	51	55	53	51	46	-4,2
Pohjois-Savo yhteensä	4 831	4 563	4 415	4 394	4 250	4 282	4 391	-9,1
Koko maa yhteensä	111 778	109 046	107 412	105 898	103 914	104 060	103 550	-7,4

Peruskoulun päättäneiden 9-luokkalaisten hakeutuminen lukiokoulutukseen on Pohjois-Savossa alhaisempaa kuin koko maassa (taulukko 7). Lukiokoulutukseen vuonna 2015 hakeutui 47,7 % peruskoulun päättäneistä. Lukiokoulutus on parina viime vuotena hieman kasvattanut osuuttaan. Ammatilliseen koulutukseen hakeutui puolestaan 45, %. Ei lainkaan tutkintotavoitteista koulutusta jatkaneiden osuus vuonna 2015 oli 3,5 %, kun se vuonna 2010 oli 10,3 %. Luvut ovat korkeammat kuin esimerkiksi muissa Itä-Suomen maakunnissa, Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Ei tutkintotavoitteista koulutusta jatkaneiden osuus on pudonnut merkittävästi vuonna 2015. Tilanteen muutosta selittää mm. vuonna 2014 tapahtunut yhteishaun muutos, jossa ensisijalla hakutilanteessa ovat peruskoulun päättäneet. Taulukossa 7 olevat tiedot herättävät kuitenkin kysymyksen siitä, missä määrin ammatillisen koulutuksen aloituspaikkaleikkaukset tai -lisäykset näkyvät luvuissa. Esimerkiksi Uudellamaalla aloituspaikkoja lisättiin, kun taas Pohjois-Savossa aloituspaikat vähenivät noin 250 vuodesta 2013 vuoteen 2014.

Taulukko 7. Peruskoulun päättäneiden hakeutuminen jatko-koulutukseen (lukio, ammatillinen) koko maassa ja maakunnittain vuosina 2011, 2013 ja 2015 (Tilastokeskus).

	Peruskoulun 9. luokan päättäneet yhteensä	Jatkoi heti opiskelua lukiokoulutus- sessa	Jatkoi heti opiskelua ammattillisessa koulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua valmentavassa tai valmistavassa koulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua peruskoulun lisäopetukses- sa (10-luokka)	Ei jatkanut heti edellä mainituissa koulutuksissa	Jatkoi heti opiskelua lukiokoulutus- sessa	Jatkoi heti opiskelua ammattillisessa koulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua valmentavassa tai valmistavassa koulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua peruskoulun lisäopetukses- sa (10-luokka)	Ei jatkanut heti edellä mainituissa koulutuksissa	
KOKO MAA	2011	63194	31368	26064	0	0	5762	49,6	41,2	0,0	0,0	9,1
	2013	59581	30267	24516	0	0	4798	50,8	41,1	0,0	0,0	8,1
	2015	58224	30558	24332	1118	626	1590	52,5	41,8	1,9	1,1	2,7
MANNER-SUOMI	2011	63161	31339	26063	0	0	5759	49,6	41,3	0,0	0,0	9,1
	2013	59545	30249	24504	0	0	4792	50,8	41,2	0,0	0,0	8,0
	2015	58170	30531	24317	1117	625	1580	52,5	41,8	1,9	1,1	2,7
Uudenmaan maakunta	2011	17553	9958	5614	0	0	1981	56,7	32,0	0,0	0,0	11,3
	2013	16685	9685	5386	0	0	1614	58,0	32,3	0,0	0,0	9,7
	2015	16481	9784	5621	310	294	472	59,4	34,1	1,9	1,8	2,9
Varsinais-Suomen maakunta	2011	5333	2646	2269	0	0	418	49,6	42,5	0,0	0,0	7,8
	2013	5082	2537	2208	0	0	337	49,9	43,4	0,0	0,0	6,6
	2015	5019	2568	2210	85	44	112	51,2	44,0	1,7	0,9	2,2
Satakunnan maakunta	2011	2750	1261	1315	0	0	174	45,9	47,8	0,0	0,0	6,3
	2013	2433	1180	1110	0	0	143	48,5	45,6	0,0	0,0	5,9
	2015	2465	1244	1112	34	13	62	50,5	45,1	1,4	0,5	2,5
Kanta-Hämeen maakunta	2011	2095	1003	943	0	0	149	47,9	45,0	0,0	0,0	7,1
	2013	2029	934	967	0	0	128	46,0	47,7	0,0	0,0	6,3
	2015	1997	959	964	39	7	28	48,0	48,3	2,0	0,4	1,4
Pirkanmaan maakunta	2011	5460	2624	2378	0	0	458	48,1	43,6	0,0	0,0	8,4
	2013	5206	2621	2252	0	0	333	50,3	43,3	0,0	0,0	6,4
	2015	5187	2681	2256	85	76	89	51,7	43,5	1,6	1,5	1,7
Päijät-Hämeen maakunta	2011	2336	1075	966	0	0	295	46,0	41,4	0,0	0,0	12,6
	2013	2202	987	984	0	0	231	44,8	44,7	0,0	0,0	10,5
	2015	2127	1070	916	60	29	52	50,3	43,1	2,8	1,4	2,4
Kymenlaakson maakunta	2011	2153	949	1001	0	0	203	44,1	46,5	0,0	0,0	9,4
	2013	1923	814	932	0	0	177	42,3	48,5	0,0	0,0	9,2
	2015	1950	937	937	34	11	31	48,1	48,1	1,7	0,6	1,6
Etelä-Karjalan maakunta	2011	1499	681	704	0	0	114	45,4	47,0	0,0	0,0	7,6
	2013	1470	681	693	0	0	96	46,3	47,1	0,0	0,0	6,5
	2015	1344	650	628	36	1	29	48,4	46,7	2,7	0,1	2,2
Etelä-Savon maakunta	2011	1777	870	785	0	0	122	49,0	44,2	0,0	0,0	6,9
	2013	1646	764	768	0	0	114	46,4	46,7	0,0	0,0	6,9
	2015	1516	722	702	50	7	35	47,6	46,3	3,3	0,5	2,3
Pohjois-Savon maakunta	2011	2902	1362	1242	0	0	298	46,9	42,8	0,0	0,0	10,3
	2013	2725	1261	1223	0	0	241	46,3	44,9	0,0	0,0	8,8
	2015	2643	1262	1189	72	28	92	47,7	45,0	2,7	1,1	3,5
Pohjois-Karjalan maakunta	2011	1917	874	923	0	0	120	45,6	48,1	0,0	0,0	6,3
	2013	1860	861	890	0	0	109	46,3	47,8	0,0	0,0	5,9
	2015	1786	866	814	37	18	51	48,5	45,6	2,1	1,0	2,9
Keski-Suomen maakunta	2011	3246	1483	1471	0	0	292	45,7	45,3	0,0	0,0	9,0
	2013	3095	1575	1312	0	0	208	50,9	42,4	0,0	0,0	6,7
	2015	2815	1387	1282	51	20	75	49,3	45,5	1,8	0,7	2,7
Etelä-Pohjanmaan maakunta	2011	2339	1109	1111	0	0	119	47,4	47,5	0,0	0,0	5,1
	2013	2308	1140	1044	0	0	124	49,4	45,2	0,0	0,0	5,4
	2015	2226	1121	1017	22	21	45	50,4	45,7	1,0	0,9	2,0
Pohjanmaan maakunta	2011	2205	1021	1052	0	0	132	46,3	47,7	0,0	0,0	6,0
	2013	2008	1039	823	0	0	146	51,7	41,0	0,0	0,0	7,3
	2015	1912	974	849	13	2	74	50,9	44,4	0,7	0,1	3,9
Keski-Pohjanmaan maakunta	2011	969	426	461	0	0	82	44,0	47,6	0,0	0,0	8,5
	2013	837	382	394	0	0	61	45,6	47,1	0,0	0,0	7,3
	2015	818	400	369	21	4	24	48,9	45,1	2,6	0,5	2,9
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	2011	5447	2504	2364	0	0	579	46,0	43,4	0,0	0,0	10,6
	2013	5183	2434	2199	0	0	550	47,0	42,4	0,0	0,0	10,6
	2015	5105	2543	2216	101	37	208	49,8	43,4	2,0	0,7	4,1
Kainuun maakunta	2011	1055	494	484	0	0	77	46,8	45,9	0,0	0,0	7,3
	2013	855	385	408	0	0	62	45,0	47,7	0,0	0,0	7,3
	2015	854	391	400	26	8	29	45,8	46,8	3,0	0,9	3,4
Lapin maakunta	2011	2125	999	980	0	0	146	47,0	46,1	0,0	0,0	6,9
	2013	1998	969	911	0	0	118	48,5	45,6	0,0	0,0	5,9
	2015	1925	972	835	41	5	72	50,5	43,4	2,1	0,3	3,7

3.3 Ylioppilastutkinnon suorittaneet, opintojen kulku ja siirtyminen jatko-opintoihin

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä Pohjois-Savossa on vuosien 2010-2015 välillä laskenut 170 tutkinnolla. Vuonna 2015 Pohjois-Savossa ylioppilastutkinnon suoritti reilut 1 300 opiskelijaa. Koko maassa tutkintojen määrä on laskenut noin 1 600 tutkinnolla (taulukko 8). Tutkintomäärät ovat kasvaneet pääasiassa vain muutamassa Kuopion lukiossa.

Taulukko 8. Ylioppilastutkinnon suorittaneet Pohjois-Savon kunnissa ja koko maassa vuosina 2010-2015 (Vipunen).

Ylioppilastutkinnon suorittaneet	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Iisalmen Kaupunki	141	111	156	128	132	100
Juankosken Kaupunki	45	34	32	28	23	23
Kiuruveden Kaupunki	68	57	50	58	52	53
Kuopion Kaupunki	715	710	704	690	732	732
Kallaveden lukio/Kuopion aik.l	180	202	226	212	222	234
Karttulan lukio	13		14	17	17	19
Kuopion aikuislukio	38	15				
Kuopion klassillinen lukio	167	170	179	168	159	181
Kuopion Lyseon lukio	127	150	136	131	145	135
Kuopion taidelukio Lumit	167	173	149	132	151	136
Linnanpellon lukio						
Nilsin lukio	23			30	38	27
Lapinlahden Kunta	72	66	65	65	58	59
Leppävirran Kunta	55	51	37	41	30	39
Nilsin Kaupunki		28	27			
Pielaveden Kunta	36	37	23	31	26	25
Portaanpää Ry	4	1	3	4	2	5
Rautalammin Kunta	23	23	24	30	16	19
Rautavaaran Kunta	9	12	6	8	1	5
Savon Koulutuskuntayhtymä (Varkaus)	130	112	106	117	122	103
Siilinjärven Kunta	103	105	106	92	94	94
Sonkajärven Kunta	20	15	17	21	16	18
Suonenjoen Kaupunki	30	26	32	26	24	27
Turun Normaalikoulu	1					
Tuusniemen Kunta	22	12	12	16	19	11
Vesannon Kunta	12	10	12	20	13	14
Vieremän Kunta	28	12	10	12	11	17
Pohjois-Savo yhteensä	1 514	1 422	1 422	1 387	1 371	1 344
Koko maa yhteensä	32 695	32 807	32 002	32 125	32 064	31 081

Vuonna 2012 Pohjois-Savossa aloitti lukiokoulutuksen 1 412 oppilasta (taulukko 9). Vuoden 2015 loppuun mennessä tutkinnon oli suorittanut 82,4 %. Koko maassa vastaava osuus oli 80,5 %. Muualle opiskelemaan siirtyneiden osuus (ei opiskellut enää lukiossa) oli Pohjois-Savossa 4,9 %, eli lähes sama kuin koko maassa.

Taulukko 9. Vuonna 2012 lukiokoulutuksen aloittaneiden opintojen kulku vuoden 2015 loppuun mennessä (Tilastokeskus).

	Uudet opiskelijat 2012, yhteensä	Ylioppilastutkinto 2015 %	Muu tutkinto 2015 %	Ei tutkintoa, opiskeli lukiossa 2015 %	Ei tutkintoa, opiskeli muualla 2015 %	Ei tutkintoa eikä opiskellut, oli työssä 2015 %	Ei tutkintoa eikä opiskellut, oli työtön 2015 %	Ei tutkintoa eikä opiskellut, oli muualla 2015 %
Koko maa	32183	80,5	0,5	11,4	5,0	0,6	0,4	1,6
Uusimaa	10399	78,1	0,2	15,0	4,0	0,7	0,3	1,7
Varsinais-Suomi	2726	84,3	0,3	9,7	3,6	0,7	0,2	1,3
Satakunta	1327	77,9	0,9	11,2	8,0	0,5	0,2	1,4
Kanta-Häme	909	85,5	1,1	7,2	4,4	0,9	0,3	0,7
Pirkanmaa	2753	79,0	0,7	14,1	4,0	0,4	0,2	1,6
Päijät-Häme	1121	80,4	0,4	12,1	4,8	0,4	0,2	1,8
Kymenlaakso	864	80,9	0,2	9,3	5,8	0,8	0,9	2,1
Etelä-Karjala	678	82,6	0,4	9,9	5,2	0,3	0,4	1,2
Etelä-Savo	811	84,6	1,1	6,3	4,4	1,1	0,9	1,6
Pohjois-Savo	1412	82,4	0,8	9,1	4,9	0,5	0,6	1,6
Pohjois-Karjala	874	85,2	0,6	7,0	4,7	0,6	0,2	1,7
Keski-Suomi	1628	81,4	0,7	8,8	6,7	0,5	0,6	1,4
Etelä-Pohjanmaa	1129	81,0	0,7	8,6	6,7	0,9	0,2	1,9
Pohjanmaa	1057	85,2	0,2	6,7	5,5	0,5	0,6	1,3
Keski-Pohjanmaa	422	85,5	0,5	5,7	6,9	0,5	0,2	0,7
Pohjois-Pohjanmaa	2501	80,1	0,3	10,0	7,1	0,6	0,5	1,3
Kainuu	457	78,3	0,4	10,1	7,2	0,7	0,7	2,6
Lappi	930	79,5	1,2	8,8	7,8	0,4	0,3	1,9
Ahvenanmaa - Åland	146	91,1	0,0	3,4	1,4	1,4	0,0	2,7

Ylioppilastutkinnon vuonna 2015 suorittaneiden siirtyminen jatko-opintoihin on esitetty taulukossa 10. Noin 1 300 Pohjois-Savossa tutkinnon suorittaneista 6,5 % jatkoi ammatillisessa koulutuksessa, 12 % ammattikorkeakoulussa ja 17 % yliopistossa. Koko maassa vastaavat luvut ovat alhaisemmat, sillä koko maassa kyseisenä aikana tutkinnon suorittaneista 68,1 % ei jatkanut heti tutkintotavoitteista opiskelua. Pohjois-Savossa vastaava osuus on 64,6 %. Ei heti jatkaneiden kohdalla on huomioitava poikien siirtyminen varusmiespalvelukseen.

Taulukko 10. Vuonna 2015 ylioppilastutkinnon suorittaneiden välitön sijoittuminen jatko-opintoihin kunnittain Pohjois-Savossa (Tilastokeskus).

	Ylioppilaat yhteensä	Jatkoi heti opiskelua ammatillisessa koulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua ammattikorkeakoulutuksessa	Jatkoi heti opiskelua yliopistokoulutuksessa	Ei jatkanut heti tutkintotavoitteista opiskelua
KOKO MAA	31077	4,7	10,8	16,4	68,1
Pohjois-Savon maakunta	1344	6,5	12,0	17,0	64,6
..Iisalmi	100	3,0	11,0	18,0	68,0
..Juankoski	23	17,4	13,0	26,1	43,5
..Kiuruvesi	53	17,0	20,8	22,6	39,6
..Kuopio	732	5,3	8,9	16,0	69,8
..Lapinlahti	64	7,8	9,4	14,1	68,8
..Leppävirta	39	0,0	28,2	17,9	53,8
..Pielavesi	25	16,0	28,0	16,0	40,0
..Rautalampi	19	26,3	10,5	15,8	47,4
..Rautavaara	5	40,0	20,0	20,0	20,0
..Siilinjärvi	94	5,3	11,7	16,0	67,0
..Sonkajärvi	18	5,6	0,0	27,8	66,7
..Suonenjoki	27	7,4	25,9	14,8	51,9
..Tuusniemi	11	0,0	0,0	9,1	90,9
..Varkaus	103	3,9	15,5	23,3	57,3
..Vesanto	14	14,3	42,9	0,0	42,9
..Vierämä	17	11,8	23,5	11,8	52,9

4 Ammatillinen 2-aste

Pohjois-Savossa ammatillisen koulutuksen järjestämislupa on kahdeksalla koulutuksen järjestäjällä (suluissa toimipaikat:

- Savon koulutuskuntayhtymä; Savon ammatti- ja aikuisopisto, Savon oppisopimuskeskus ja Varkauden lukio (Kuopio, Muuruvesi, Toivala, Rissala, Varkaus ja Iisalmi)
- Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä; Ylä-Savon ammattiopisto (Iisalmi, Kiuruvesi, Kuopio)
- Pelastusopisto (Kuopio, Sisäasiainministeriön alainen)
- Tri Matthias Ingmanin säätiö; Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos (Siilinjärvi)
- Kuopion talouskoulun kannatusyhdistys ry; Palvelualan opisto (Kuopio)
- Kuopion konservatorion kannatusyhdistys ry; Kuopion konservatorio (Kuopio)
- Pohjois-Savon kansanopistoseura; Pohjois-Savon opisto (Kuopio)
- Portaanpään kristillisen kansanopiston kannatusyhdistys ry; Portaanpään kristillinen opisto (Lapinlahti)

4.1 Ammatillinen koulutuksen kehityksestä

Ammatillisen koulutuksen kokonaisopiskelijamäärä on Pohjois-Savossa pudonnut vuosien 2010-2016 aikana noin 800 opiskelijalla (taulukko 12). Opiskelijamäärät ovat kasvaneet vain sosiaali- ja terveysalalla sekä liiketaloudessa ja hallinnossa. Tekniikan ja liikenteen aloilla opiskelijamäärä on pudonnut yli 400 ja matkailu- ja ravitsemisaloilla yli 300.

Taulukko 11. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärien kehitys 2010-2016 Pohjois-Savossa koulutus- ja opintoaloittain (Vipunen)

Opiskelijat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	MUUTOS 10-16 lkm
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	137	138	128	101	92	130	134	-3
Vapaa-aika ja nuorisotyö				1				0
Kielitieteet	60	61	62	34	29	62	59	-1
Opetus- ja kasvatustyö	77	77	66	66	63	68	75	-2
Kulttuuriala	457	476	444	471	422	351	345	-112
Käsi- ja taideteollisuus	207	209	168	173	146	110	66	-141
Viestintä ja informaatiotieteet	190	207	216	235	218	179	207	17
Musiikki	60	60	60	63	58	62	72	12
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	606	613	605	667	684	709	683	77
Liiketalous ja kauppa	606	613	605	667	684	709	683	77
Luonnontieteiden ala	191	146	119	113	116	129	136	-55
Tietojenkäsittely	191	146	119	113	116	129	136	-55
Tekniikan ja liikenteen ala	3 098	3 031	3 003	2 987	2 885	2 754	2 668	-430
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	675	690	676	693	708	715	666	-9
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	503	503	483	449	389	333	293	-210
Sähkö- ja automaatiotekniikka	449	389	367	355	326	295	284	-165
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	79	110	124	153	192	195	198	119
Graafinen ja viestintätekniikka	18	13	10	1				-18
Elintarvikeala ja biotekniikka	142	152	159	144	155	135	117	-25
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	465	468	458	478	420	401	395	-70
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	54	58	46	54	48	38	32	-22
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	556	540	565	541	531	533	544	-12
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	157	108	115	119	116	109	139	-18
Luonnonvara- ja ympäristöala	389	424	442	386	345	325	332	-57
Maatilatalous	306	277	273	250	231	204	193	-113
Puutarhatalous	44	29	45	48	35	32	30	-14
Metsätalous	14	89	94	55	67	82	108	94
Luonto- ja ympäristöala	25	29	30	33	12	7	1	-24
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	948	981	947	1 011	1 034	1 011	1 087	139
Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)	784	794	780	826	868	845	881	97
Farmasia ja muu lääkehuolto	15	29	11	31	10	33	24	9
Kauneudenhoitoala	149	158	156	154	156	133	182	33
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	839	814	758	759	702	613	522	-317
Matkailu- ja ravitsemisala	70	64	43	40	40	32	33	-37
Majoitus- ja ravitsemisala	726	703	663	670	606	549	443	-283
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	43	47	52	49	56	32	46	3
Muu koulutus	297	279	294	351	276	253	270	-27
Palo- ja pelastusala	297	279	294	351	276	253	270	-27
Yhteensä	6 962	6 902	6 740	6 846	6 556	6 275	6 177	-785

Vuonna 2014 ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja oli Pohjois-Savossa 2 166 (taulukko 12). Vuonna 2010 aloituspaikkoja oli vielä yli 2 600. Aloituspaikkojen väheneminen ei johdu pelkästään koulutuksenjärjestäjien päätöksistä, vaan on seurausta ministeriön päätöksistä. Vuonna 2016 ensisijaisia hakijoita oli 1 954. Hakijoiden suhde aloituspaikkoihin (vetovoimaluku) oli 0,87. Vuonna 2017 aloituspaikkoja oli 2 166, ensisijaisia hakijoita 1 811 ja vetovoimaluku 0,84. Aloituspaikat ovat laskeneet

vuosien 2016-17 aikana eniten kulttuurin ja matkailun aloilla. Muilla koulutusaloilla aloituspaikat ovat säilyneet lähes ennallaan, pienellä humanistisella ja kasvatusalalla aloituspaikat ovat nousseet 52 paikkaan.

Humanistinen ja kasvatusalalla vetovoimaindeksi ja on laskenut tarkasteluvuosien välillä, sillä ensisijaisten hakijoiden määrä ei ole noussut suhteessa aloituspaikkoihin. Kulttuurialalla vetovoima on niin ikään laskenut, vuonna 2017 se oli 0,60. Luonnontieteissä (tietojenkäsittely) vetovoima on säilynyt hyvällä tasolla (yli 1).

Luonnonvara-alalla vetovoima on ollut varsin heikkoa, vuonna 2017 se oli 0,68. Vetovoima oli kuitenkin vuonna 2016 vielä heikompi, vain 0,57. Matkailualalla vetovoima on ollut vielä heikompi, vuonna 2017 se oli vain 0,58.

Sosiaali- ja terveysalalla vetovoima on säilynyt tarkasteluvuosien välillä ennallaan (1,09). Tekniikan ja liikenteen ala on kamppailut pitkään vetovoimansa kanssa. Vuonna 2017 vetovoima (0,82) oli kuitenkin alhaisempi kuin vuonna 2016.

Liiketalouden ja hallinnon alalla 1.sijaisten hakijoiden määrä suhteessa aloituspaikkoihin on säilynyt lähes ennallaan, vuonna 2017 se oli 0,96.

Palo- ja pelastusalalle haki vuonna 2017 yhteensä 624 hakijaa ja aloituspaikkoja oli 164, eli vetovoimaluku oli 3,8. Vuonna 2016 vetovoimaluku oli 4,5.

Koko maassa vetovoimaisimpia aloja ovat sosiaali- ja terveysala, humanistinen ja kasvatuala sekä luonnontieteet.

VETOVOIMALUKUVERTAILU		
Vuosi 2017	PSAVO	KOKO MAA
Humanistinen ja kasvatuala	0,81	1,10
Kulttuuriala	0,60	1,01
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	0,96	0,88
Luonnontieteiden ala	1,17	1,08
Tekniikan ja liikenteen ala	0,82	0,89
Luonnonvara- ja ympäristöala	0,68	0,74
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1,09	1,15
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	0,58	0,59
Yhteensä	0,84	0,91

Opintoalakohtaisia tietoja käydään läpi oppilaitoskohtaisessa tarkastelussa.

Taulukko 12. Ammatilliseen peruskoulutuksen aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 Pohjois-Savossa (Vipunen).
HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	42	40	88	45	28	0,95	1,07	0,67
Kulttuuriala	166	139	272	115	96	0,84	0,69	0,58
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	206	194	595	239	187	0,94	1,16	0,91
Luonnontieteiden ala	36	47	134	60	45	1,31	1,67	1,25
Tekniikan ja liikenteen ala	962	879	1 484	918	743	0,91	0,95	0,77
Luonnonvara- ja ympäristöala	193	110	320	133	84	0,57	0,69	0,44
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	374	409	749	418	335	1,09	1,12	0,90
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	255	136	417	150	109	0,53	0,59	0,43
Yhteensä	2 234	1 954	2 673	2 008	1 626	0,87	0,90	0,73
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	52	42	88	39	30	0,81	0,75	0,58
Kulttuuriala	138	83	171	65	58	0,60	0,47	0,42
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	203	194	532	245	190	0,96	1,21	0,94
Luonnontieteiden ala	36	42	137	56	44	1,17	1,56	1,22
Tekniikan ja liikenteen ala	970	800	1 425	826	693	0,82	0,85	0,71
Luonnonvara- ja ympäristöala	185	126	340	131	105	0,68	0,71	0,57
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	368	400	765	404	331	1,09	1,10	0,90
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	214	124	390	152	117	0,58	0,71	0,55
Yhteensä	2 166	1 811	2 539	1 864	1 566	0,84	0,86	0,72

Ingmanin käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen aloituspaikoissa tapahtui muutos vuodelle 2017, sillä oppilaitoksessa alkoi media-alan ja kuvallisen ilmaisun koulutus. Vuonna 2010 aloituspaikkoja oli 84 kun vuonna 2014 niitä oli 120. Vuonna 2017 aloituspaikkoja oli 132. Ensisijaisten hakijoiden määrä suhteessa aloituspaikkoihin (vetovoima) ei ole parina viime vuonna ollut paras mahdollinen ja se on ollut laskusuunnassa (taulukko 13). Vuonna 2015 vetovoima oli 0,79 ja vuonna 2017 se oli vain 0,52.

Taulukko 13. Ingmanin käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Kulttuuriala	96	90	167	73	63	0,94	0,76	0,66
Käsi- ja taideteollisuus	48	10	29	11	10	0,21	0,23	0,21
Viestintä ja informaatiotieteet	48	80	148	63	53	1,67	1,31	1,10
Yhteensä	96	90	167	73	63	0,94	0,76	0,66
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Kulttuuriala	116	50	101	45	41	0,43	0,39	0,35
Käsi- ja taideteollisuus	60	7	33	7	7	0,12	0,12	0,12
Viestintä ja informaatiotieteet	56	43	80	38	34	0,77	0,68	0,61
Tekniikan ja liikenteen ala	16	19	43	16	14	1,19	1,00	0,88
Graafinen ja viestintätekniikka	16	19	43	16	14	1,19	1,00	0,88
Yhteensä	132	69	125	61	55	0,52	0,46	0,42

Kuopion konservatoriossa aloituspaikkoja oli 24-25 vuosina 2010-2014. Tämän jälkeen aloituspaikat ovat kaksinkertaistuneet vuosille 2015-2016. Kyseisinä vuosina muutos johtui siitä, että konservatorio laittoi Opintopolkuun vapaat aloituspaikat sekä pk- että yo-puolelle täysimääräisinä. Käytännössä siis ei ollut erillisiä pk- ja yo-ryhmiä vaan oppilaitos valitsi 26 parasta hakijaa riippumatta koulutaustasta. Vuonna 2017 aloituspaikkoja oli 22. Vuonna 2016 ensisijaisia hakijoita oli 37, kun vuonna 2017 heitä oli 33. Edellä mainitut muutokset ovat vaikuttaneet koulutuksen vetovoimalukuun, joka vuonna 2016 oli 0,71. Vuonna 2017 vetovoimaluku on noussut 1,50 (taulukko 14).

Taulukko 14. Kuopion konservatorion aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Kulttuuriala	52	37	75	26	24	0,71	0,50	0,46
Musiikki	52	37	75	26	24	0,71	0,50	0,46
Yhteensä	52	37	75	26	24	0,71	0,50	0,46
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Kulttuuriala	22	33	72	20	17	1,50	0,91	0,77
Musiikki	22	33	72	20	17	1,50	0,91	0,77
Yhteensä	22	33	72	20	17	1,50	0,91	0,77

Palvelualan opiston (ent. Kuopion talouskoulu) aloituspaikat ovat viime vuosina vakiintuneet noin 50 paikkaan. Vuonna 2010 aloituspaikkoja oli vielä 110. Talouskoulun osalta on merkittävää, että koulutuksen vetovoima on heikko. Vuonna 2015 vetovoima oli vielä 0,69. Vuonna 2017 se oli vain 0,38. Tarkastelussa tulee huomioida vuonna 2014 tapahtunut yhteishaun muutos, jossa ensisijalla hakutilanteessa ovat peruskoulun päättäneet.

Taulukko 15. Palvelualan opiston aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	55	15	84	15	9	0,27	0,27	0,16
Majoitus- ja ravitsemisala	40	11	70	12	7	0,28	0,30	0,18
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	15	4	22	3	2	0,27	0,20	0,13
Yhteensä	55	15	84	15	9	0,27	0,27	0,16
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	50	19	69	22	16	0,38	0,44	0,32
Majoitus- ja ravitsemisala	35	13	56	15	9	0,37	0,43	0,26
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	15	6	15	7	7	0,40	0,47	0,47
Yhteensä	50	19	69	22	16	0,38	0,44	0,32

Pohjois-Savon opiston aloituspaikat ovat vakiintuneet 20 paikkaan. Samoin on tilanne ensisijaisten hakijoiden kohdalla (taulukko 16). Hakijamäärät (1. sijaiset hakijat) ovat pudonneet vuosien 2010-2017 aikana. Vuonna 2010 ensisijaisia hakijoita oli 65 kun vuonna 2017 heitä oli vain 17. Em. mainitut muutokset heijastuvat suoraan vetovoimalukuun, joka vuonna 2010 oli 3,25, kun se vuonna 2016 oli 0,85 (taulukko 16). Muutoksissa tulee huomioida yhteishaun uudistus, jossa etusijalla ovat juuri peruskoulun päättäneet. Tämä tulee huomioida myös muiden oppilaitosten kohdalla.

Taulukko 16. Pohjois-Savon opiston aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteet	20	17	32	20	9	0,85	1,00	0,45
Kielitieteet	20	17	32	20	9	0,85	1,00	0,45
Yhteensä	20	17	32	20	9	0,85	1,00	0,45
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteet	20	17	32	13	10	0,85	0,65	0,50
Kielitieteet	20	17	32	13	10	0,85	0,65	0,50
Yhteensä	20	17	32	13	10	0,85	0,65	0,50

Portaanpään kristillisen opiston aloituspaikat ovat vaihdelleet 22 ja 32 paikan välillä. Hakijamäärä on ollut kahtena edellisvuonna varsin ennallaan (taulukko 17). Vuodesta 2010 vetovoima on ei ole merkittävästi muuttunut, sillä vuonna 2010 vetovoimaluku oli 1,2, kun se vuonna 2016 oli 1,05 ja vuonna 2017 0,78. Vuoden 2017 laskua selittää se, että hakijamäärä säilyi ennallaan mutta aloituspaikat kasvoivat.

Taulukko 17. Portaanpään kristillisen opiston aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteet	22	23	56	25	19	1,05	1,14	0,86
Opetus- ja kasvatustyö	22	23	56	25	19	1,05	1,14	0,86
Yhteensä	22	23	56	25	19	1,05	1,14	0,86
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Humanistinen ja kasvatustieteet	32	25	60	26	20	0,78	0,81	0,63
Opetus- ja kasvatustyö	32	25	60	26	20	0,78	0,81	0,63
Yhteensä	32	25	60	26	20	0,78	0,81	0,63

Palo- ja pelastuslalle haki vuonna 2017 yhteensä 624 hakijaa ja aloituspaikkoja oli 164, eli vetovoimaluku oli 3,8. Vuonna 2016 vetovoimaluku oli 4,5.

Savon ammatti- ja aikuisopiston aloituspaikat ovat pudonneet huomattavasti vuodesta 2010 (1 963 paikkaa) vuoteen 2017 (1 576 paikkaa) (taulukko 18). Vuonna 2010 ensisijaisia hakijoita oli 2 670 ja vuonna 2017 heitä oli 1 376. Tähän on vaikuttanut yhteishaun uudistus, jossa etusijalla ovat juuri peruskoulun päättäneet. Tämä tulee huomioida myös muiden oppilaitosten kohdalla.

Vuonna 2017 Savon ammatti- ja aikuisopiston vetovoimaluku oli 0,87. Vuosina 2010 ja 2013 luku oli noin 1,4. Tässä tulee huomioida em. yhteishaun muutos.

Koulutusaloittain vuonna 2017 paras vetovoima oli pienellä tietojenkäsittelyn alalla (1,17). Seuraavana olivat sosiaali- ja terveysala (1,10) sekä liiketalous- hallinto (0,96). Tekniikan ja liikenteen alalla vetovoima oli 0,81 mutta opintoaloittain oli suuria vaihteluita. Vetovoimaisimmat opintoalat olivat turvallisuusala (1,50) ja ajoneuvo- ja kuljetustekniikka (1,12) sekä sähkö- ja automaatiotekniikka (0,86). Rakentamisen vetovoima oli 0,75 ja kone- ja metallialan vain 0,53.

Koulutusaloista kaikkein alhaisin vetovoima oli vuonna 2017 luonnonvara- ja ympäristöalalla sekä majoitus- ja ravitsemisalalla, vetovoima oli 0,64.

Taulukko 18. Savon ammatti- ja aikuisopiston aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Kulttuuriala	18	12	41	16	9	0,67	0,89	0,50
Viestintä ja informaatiotieteet	18	12	41	16	9	0,67	0,89	0,50
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	206	194	595	239	187	0,94	1,16	0,91
Liiketalous ja kauppa	206	194	595	239	187	0,94	1,16	0,91
Luonnontieteiden ala	36	47	134	60	45	1,31	1,67	1,25
Tietojenkäsittely	36	47	134	60	45	1,31	1,67	1,25
Tekniikan ja liikenteen ala	763	692	1 232	744	598	0,91	0,98	0,78
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	182	122	351	139	120	0,67	0,76	0,66
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	90	51	222	59	52	0,57	0,66	0,58
Sähkö- ja automaatiotekniikka	72	72	293	80	67	1,00	1,11	0,93
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	54	49	176	58	44	0,91	1,07	0,81
Elintarvikeala ja biotekniikka	48	25	116	32	19	0,52	0,67	0,40
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	121	98	287	118	74	0,81	0,98	0,61
Tekstiili- ja vaatustekniikka	20	11	35	13	9	0,55	0,65	0,45
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	136	185	451	196	149	1,36	1,44	1,10
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	40	79	244	87	64	1,98	2,18	1,60
Luonnonvara- ja ympäristöala	98	46	155	58	40	0,47	0,59	0,41
Maatilatalous	18	12	28	14	9	0,67	0,78	0,50
Puutarhatalous	34	16	45	21	11	0,47	0,62	0,32
Metsätalous	46	18	91	23	20	0,39	0,50	0,43
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	358	396	734	404	322	1,11	1,13	0,90
Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)	304	308	586	337	267	1,01	1,11	0,88
Kauneudenhoitoala	54	88	233	72	55	1,63	1,33	1,02
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	182	106	342	120	88	0,58	0,66	0,48
Matkailuala	20	10	85	15	12	0,50	0,75	0,60
Majoitus- ja ravitsemisala	144	85	276	99	70	0,59	0,69	0,49
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	18	11	22	6	6	0,61	0,33	0,33
Yhteensä	1 661	1 493	2 153	1 582	1 289	0,90	0,95	0,78

Vuosi 2017	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	203	194	532	245	190	0,96	1,21	0,94
Liiketalous ja kauppa	203	194	532	245	190	0,96	1,21	0,94
Luonnontieteiden ala	36	42	137	56	44	1,17	1,56	1,22
Tietojenkäsittely	36	42	137	56	44	1,17	1,56	1,22
Tekniikan ja liikenteen ala	745	600	1 134	624	510	0,81	0,84	0,68
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	160	120	320	132	110	0,75	0,83	0,69
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	80	42	174	47	39	0,53	0,59	0,49
Sähkö- ja automaatiotekniikka	80	69	254	84	77	0,86	1,05	0,96
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	60	58	165	68	56	0,97	1,13	0,93
Elintarvikeala ja biotekniikka	40	23	92	27	18	0,58	0,68	0,45
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	105	57	229	74	41	0,54	0,70	0,39
Tekstiili- ja vaateustekniikka	20	5	25	4	1	0,25	0,20	0,05
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	142	159	406	144	127	1,12	1,01	0,89
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	40	60	221	46	36	1,50	1,15	0,90
Graafinen ja viestintättekniikka	18	7	31	9	5	0,39	0,50	0,28
Luonnonvara- ja ympäristöala	96	61	200	66	58	0,64	0,69	0,60
Maatilatalous	20	13	25	15	11	0,65	0,75	0,55
Puutarhatalous	30	11	38	11	9	0,37	0,37	0,30
Metsätalous	46	37	147	40	38	0,80	0,87	0,83
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	350	386	743	389	320	1,10	1,11	0,91
Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)	290	296	563	307	259	1,02	1,06	0,89
Farmasia ja muu lääkehuolto	20	15	60	26	18	0,75	1,30	0,90
Kauneudenhoitoala	40	75	233	63	44	1,88	1,58	1,10
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	146	93	316	117	89	0,64	0,80	0,61
Matkailuuala	20	13	75	23	14	0,65	1,15	0,70
Majoitus- ja ravitsemisala	110	75	255	90	71	0,68	0,82	0,65
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	16	5	8	4	4	0,31	0,25	0,25
Yhteensä	1 576	1 376	2 067	1 446	1 210	0,87	0,92	0,77

Ylä-Savon ammattiopistossa aloituspaikat ovat pudonneet 80 paikalla vuosien 2010 ja 2017 välillä. Ensisijaisia hakijoita vuonna 2010 oli 534, kun vuonna 2017 hakijoita oli 272. Kaikkien alojen yhteinen vetovoimaluku oli 1,3 vuonna 2010, kun se oli 0,81 vuonna 2017 (taulukko 19).

Koulutusaloittain korkein vetovoima vuonna 2017 oli tekniikan ja liikenteen alalla. Opintoalojen välillä on kuitenkin suuria eroja. Suurista opintoaloista korkein vetovoima oli ajoneuvo- ja kuljetustekniikassa (1,40) sekä kone- ja metallialalla (0,82). Kone- ja metalliala on onnistunut kasvattamaan vetovoimaansa.

Luonnonvara-alalla vetovoima oli 0,73, kauneudenhoitoalalla 0,78 sekä matkailussa 0,67.

Taulukko 19. Ylä-Savon ammattiopiston aloituspaikat, hakeneet, valitut, paikan vastaanottaneet ja vetovoimaluku 2016 ja 2017 (Vipunen). HUOM. VARSINAINEN HAKU

Vuosi 2016	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Tekniikan ja liikenteen ala	199	187	339	176	145	0,94	0,88	0,73
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	58	63	170	57	41	1,09	0,98	0,71
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	50	20	82	24	20	0,40	0,48	0,40
Sähkö- ja automaatiotekniikka	18	16	80	19	16	0,89	1,06	0,89
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	14	29	56	30	18	2,07	2,14	1,29
Elintarvikeala ja biotekniikka	13	10	36	9	7	0,77	0,69	0,54
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	10	5	20	5	3	0,50	0,50	0,30
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	36	44	105	41	40	1,22	1,14	1,11
Luonnonvara- ja ympäristöala	89	56	154	67	36	0,63	0,75	0,40
Maatilatalous	89	56	154	67	36	0,63	0,75	0,40
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	16	13	32	14	13	0,81	0,88	0,81
Kauneudenhoitoala	16	13	32	14	13	0,81	0,88	0,81
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	18	15	59	15	12	0,83	0,83	0,67
Majoitus- ja ravitsemisala	18	15	59	15	12	0,83	0,83	0,67
Yhteensä	322	271	509	272	206	0,84	0,84	0,64
Vuosi 2017	Aloituspaikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	1. sij.hakeneet/aloitusp. (vetovoimaluku)	Valitut suhteessa aloituspaikkoihin	Paikan vastaanottaneet aloituspaikkoihin
Tekniikan ja liikenteen ala	209	181	335	186	169	0,87	0,89	0,81
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	58	43	150	48	41	0,74	0,83	0,71
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	50	41	88	44	41	0,82	0,88	0,82
Sähkö- ja automaatiotekniikka	18	12	54	14	13	0,67	0,78	0,72
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	20	14	40	14	14	0,70	0,70	0,70
Elintarvikeala ja biotekniikka	13	10	30	10	7	0,77	0,77	0,54
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	10	5	23	5	5	0,50	0,50	0,50
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	40	56	144	52	48	1,40	1,30	1,20
Luonnonvara- ja ympäristöala	89	65	159	65	47	0,73	0,73	0,53
Maatilatalous	89	65	159	65	47	0,73	0,73	0,53
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	18	14	41	15	11	0,78	0,83	0,61
Kauneudenhoitoala	18	14	41	15	11	0,78	0,83	0,61
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	18	12	58	14	12	0,67	0,78	0,67
Majoitus- ja ravitsemisala	18	12	58	14	12	0,67	0,78	0,67
Yhteensä	334	272	509	280	239	0,81	0,84	0,72

Pohjois-Savossa ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden määrät ovat vaihdelleet viime vuosina 2 000 ja 2 100 välillä (taulukko 20). Joillakin aloilla vuositason vaihtelua selittää muutokset johtuen sisäänottomääristä. Pohjois-Savossa tutkintomäärät ovat kasvaneet merkittävimmin tarkastelu vuosina liiketaloudessa ja hallinnossa sekä tietotekniikassa. Tutkintomäärät ovat laskeneet selvimmin sähkö- ja konealalla, tietojenkäsittelyssä sekä maatilataloudessa. Palo- ja pelastusalan tutkinnoissa on havaittavissa lievää laskevaa trendiä mutta vuositason vaihtelut ovat suuria. Oppilaitoskohtaiset tutkintomäärät ovat liitteessä 2.

Taulukko 20. Ammatilliset perustutkinnot Pohjois-Savossa vuosina 2010-2016 (opetussuunnitelmaperusteinen, oppilaitosmuotoinen (VIPUNEN).

Tutkinnon suorittaneet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	32	14	38	36	31	45	47
Kielitieteet	22		16	20	15	23	23
Opetus- ja kasvatustyö	10	14	22	16	16	22	24
Kulttuuriala	118	119	146	101	143	145	124
Käsi- ja taideteollisuus	72	47	71	48	50	53	48
Viestintä ja informaatiotieteet	46	54	60	42	75	74	46
Musiikki		18	15	11	18	18	30
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja	142	154	191	171	177	198	228
Liiketalous ja kauppa	142	154	191	171	177	198	228
Luonnontieteiden ala	63	57	45	38	30	29	25
Tietojenkäsittely	63	57	45	38	30	29	25
Tekniikan ja liikenteen ala	828	840	841	858	805	868	816
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	184	195	200	215	190	202	207
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	132	161	119	146	96	108	98
Sähkö- ja automaatiotekniikka	146	143	132	87	120	115	102
Tieto- ja tietoliikennetekniikka		1	28	26	33	47	50
Graafinen ja viestintätekniikka	10	1	1	8			
Elintarvikeala ja biotekniikka	35	33	43	48	51	47	54
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	127	118	126	122	119	129	109
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	14	12	12	19	14	18	15
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	142	139	152	159	145	162	151
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	38	37	28	28	37	40	30
Luonnonvara- ja ympäristöala	145	139	113	137	128	133	94
Maatilatalous	100	97	77	98	70	88	59
Puutarhatalous	20	18	10	12	14	15	8
Metsätalous	7	18	17	25	31	24	23
Luonto- ja ympäristöala	18	6	9	2	13	6	4
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	279	273	305	293	291	317	266
Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset)	216	221	241	246	240	249	225
Farmasia ja muu lääkehuolto	12		13		11	1	8
Kauneudenhoitoala	51	52	51	47	40	67	33
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	189	206	206	205	206	217	212
Matkailuala	22	20	23	13	13	16	11
Majoitus- ja ravitsemisala	161	174	178	181	177	187	184
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	6	12	5	11	16	14	17
Muu koulutus	205	193	208	167	206	171	177
Palo- ja pelastusala	205	193	208	167	206	171	177
Yhteensä	2 001	1 995	2 093	2 006	2 017	2 123	1 989

4.2 Valmistuneiden työllistyminen ja toimialakohtainen sijoittuminen

Tilastokeskuksen mukaan vuosina 2012-2015 (31.7.2015) Pohjois-Savossa ammatillisen perustutkinnon suoritti yhteensä 7 758 opiskelijaa. Vuoden 2015 lopussa tutkinnon suorittaneista oli työllisiä 46 %, joka on 2-% yksikköä alhaisempi kuin edellisellä seurantakaudella³. Koko maasta ei ole vielä saatavissa vastaavaa seurantatietoa. Etelä-Savossa työllisten osuus oli 40,4 % ja Pohjois-Karjalassa 40,2 %.

³ 2011-31.7.2014

Tutkinnon suorittaneiden työllisyystilanne vuoden kuluttua valmistumisesta osoittaa, että Pohjois-Savo sijoittuu keskikastiin maakuntien välisessä vertailussa (taulukko 21), vaikkakin työllisyysaste on ollut laskusuunnassa 2013-2015. Koko maassa tilanne on samansuuntainen. Paras työllisyystilanne vuoden kuluttua valmistumisesta vuonna 2015 on Ahvenanmaalla, Uudellamaalla ja Pohjanmaalla. Heikoin tilanne on puolestaan Kymenlaaksossa ja Kainuussa.

Taulukko 21. Perustutkinnon (op.suun.perust.) suorittaneiden työllistyminen vuosina 2013, 2014 ja 2015 vuoden kuluttua valmistumisesta maakunnittain (Vipunen).

Perustutkinto (op.suun.perust)	2013	2014	2015
1 v. tutkinnon jälkeen % r	Päätoiminen työllinen	Päätoiminen työllinen	Päätoiminen työllinen
Ahvenanmaa - Åland	55,7 %	60,5 %	55,1 %
Uusimaa	57,4 %	53,9 %	51,8 %
Pohjanmaa	54,7 %	50,7 %	49,2 %
Päijät-Häme	50,5 %	46,3 %	48,7 %
Kanta-Häme	45,9 %	45,8 %	46,4 %
Varsinais-Suomi	49,6 %	47,3 %	45,7 %
Keski-Pohjanmaa	51,8 %	47,6 %	45,6 %
Pirkanmaa	48,2 %	42,6 %	45,2 %
Pohjois-Savo	48,9 %	48,0 %	44,0 %
Pohjois-Pohjanmaa	45,1 %	43,2 %	42,7 %
Etelä-Pohjanmaa	48,3 %	44,2 %	42,6 %
Satakunta	46,8 %	42,3 %	41,3 %
Etelä-Savo	44,3 %	40,3 %	39,3 %
Lappi	43,5 %	41,3 %	39,2 %
Keski-Suomi	40,3 %	39,4 %	39,1 %
Pohjois-Karjala	38,8 %	39,6 %	38,8 %
Etelä-Karjala	45,6 %	39,8 %	38,2 %
Kymenlaakso	41,0 %	39,5 %	37,7 %
Kainuu	39,9 %	39,7 %	37,3 %
Yhteensä	48,8 %	45,9 %	45,0 %

Koulutus- ja opintoaloittain tarkasteltuna parhaiten ovat työllistyneet palo- ja pelastusalalta (76,4 %) ja sosiaali- ja terveystaloilta valmistuneet (56 %) (kuviot 3 ja taulukko 22).

Koulutusvolyyymiltaan suurimmalta tekniikan ja liikenteen alalta valmistuneiden työllistymisaste on 41,6 % (ed. seurantakausi 43,1 %)⁴. Alan sisällä on kuitenkin suuria vaihteluita. Ajoneuvo- ja kuljetustekniikasta valmistuneilla työllistymisaste on 49,8 %, kun taas pienillä koulutusaloilla, kuten tieto- ja tietoliikennetekniikassa (17,1 %) sekä tekstiili- ja vaatetustekniikassa (32,1 %) työllisten osuus alhaisin. ***Tarkastelussa on syytä huomioida kokonaisvalmistuneiden lukumäärät eri aloilla.*** Maakunnan kannalta keskeiseltä kone-, metalli- ja energiatekniikasta valmistuneiden työllisyys oli 47,3 % ja työttömien osuus oli 29,6 %. Rakennusalalta valmistuneiden kohdalla työllisten osuus 42,4 % ja työttömien 29,0 %.

Humanistiselta ja kasvatusalalta valmistuneissa, työllisten osuus valmistuneista oli 60,4 % ja työttömien 18,8 % (ed. seurantakausi 56,8 % ja 20,3 %). Kulttuurialalla puolestaan työllisten osuus on 23,0 % (ed. kausi 24,7

⁴ 2011-31.7.2014

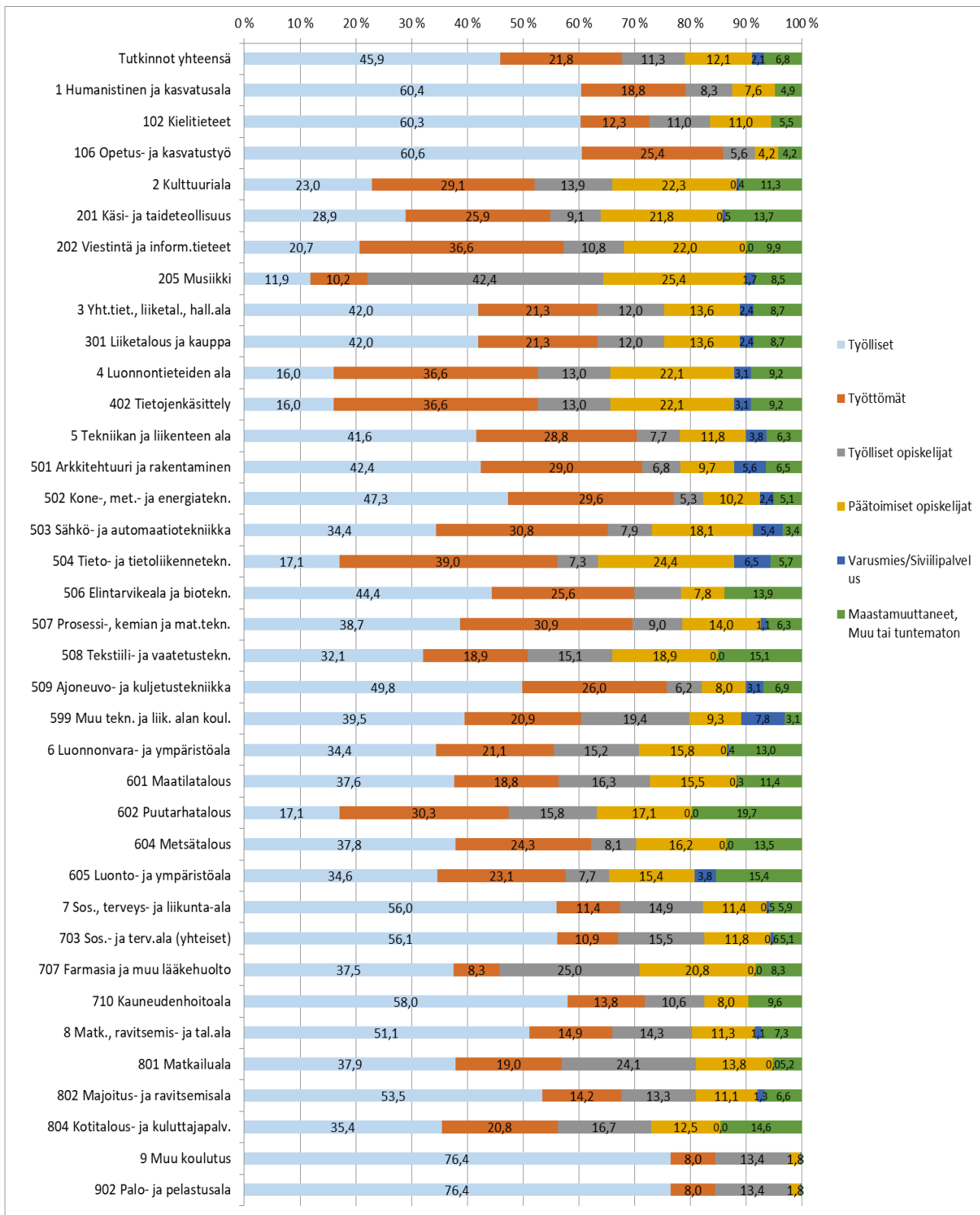
%) mutta ammatillinen perustutkinto on usein väylänä jatko-opintoihin. Tämä näkyykin siinä, että valmistuneista noin 36 % on joko päätoiminen tai työn ohessa opiskeleva. Työttömien osuus on kuitenkin myös varsin korkea (29,1 %). Musiikin alalta valmistuneiden kohdalla on syytä huomioida suuri jatko-opiskelijoiden osuus, noin 68 %. Työttömien osuus on alhainen, noin 10 %. Pohjois-Savossa musiikin alan ammatillinen koulutus on tärkeä osa musiikin alan opintopolkua, eli maakunnassa voi alan opiskelua jatkaa ylemmillä asteilla.

Liiketalouden ja kaupan alalta valmistuneiden työllisyysaste on 42 % ja työttömien 21,3 % (edellinen kausi 48,2 % ja 19 %). Tietojenkäsittelyn kohdalla työllisten osuus on kaikkein alhaisin koulutusaloittain, vain 16 % ja työttömien osuus korkein 36,6 %. Toisaalta jatko-opiskelijoiden osuus on myös varsin korkea, noin 35 %.

Luonnonvara- ja ympäristöalalta valmistuneiden työllistymisaste oli 34,4 % (ed. kausi 36,5 %). Tutkinnon suorittaneista opiskelemassa oli 31 % ja opiskelijoiden osuudet olivat suuret etenkin maatalo- ja puutarhataloudessa. Opintoaloittain työttömiä oli eniten puutarhatalouden tutkinnon suorittaneissa (30,3 %).

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalta valmistuneiden työllisten osuus oli 51,1 % ja työttömien 14,9 % (ed. seurantakausi 50,8 % ja työttömien 16,2 %). Tutkinnon jälkeen opiskelemaan oli siirtynyt noin 25 %. Etenkin matkailualan opinnot suorittaneissa opiskelijoiden osuus oli korkea, noin 28%.

Tutkintokohtaiset luvut ja %-osuudet on esitetty liitteessä 3.

Kuvio 3. Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

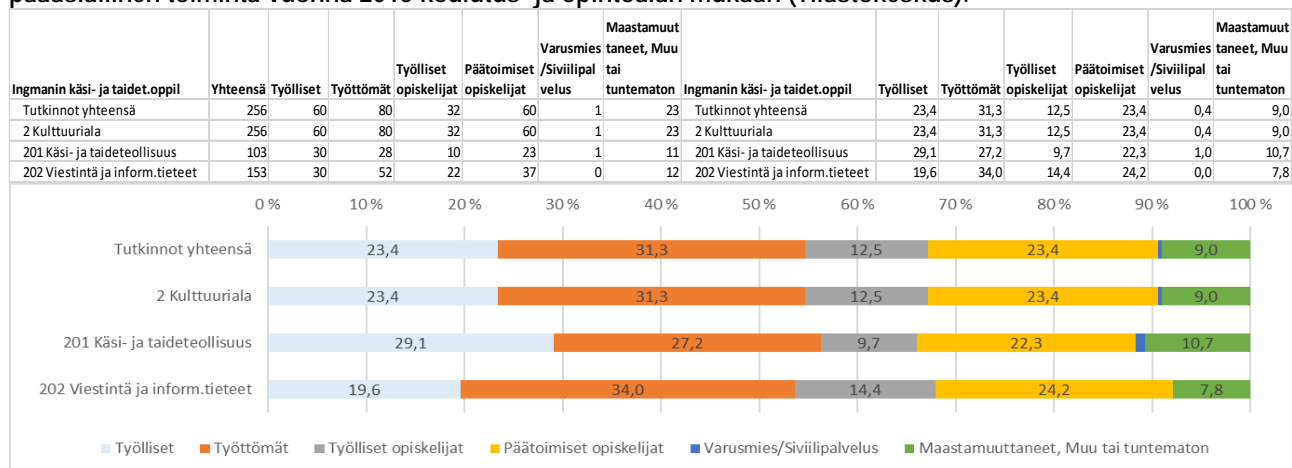
Taulukko 22. Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

				Työlliset	Päätoimi	Varusmies	Maastamuut				Työlliset	Työttömät	Työlliset	Päätoimi	Varusmies	Maastamuut
Pohjois-Savo	Yhteensä	Työlliset	Työttömät	opiskelijat	opiskelijat	/Siviilipalvelus	taneet, Muu	Pohjois-Savo	Työlliset	Työttömät	opiskelijat	opiskelijat	opiskelijat	opiskelijat	elus	taneet, Muu
Tutkinnot yhteensä	7758	3564	1694	876	935	161	528	Tutkinnot yhteensä	45,9	21,8	11,3	12,1	2,1	6,8		
1 Humanistinen ja kasvatustieteet	144	87	27	12	11	0	7	1 Humanistinen ja kasvatustieteet	60,4	18,8	8,3	7,6	0,0	4,9		
102 Kielitieteet	73	44	9	8	8	0	4	102 Kielitieteet	60,3	12,3	11,0	11,0	0,0	5,5		
106 Opetus- ja kasvatustyö	71	43	18	4	3	0	3	106 Opetus- ja kasvatustyö	60,6	25,4	5,6	4,2	0,0	4,2		
2 Kulttuuriala	488	112	142	68	109	2	55	2 Kulttuuriala	23,0	29,1	13,9	22,3	0,4	11,3		
201 Käsi- ja taideteollisuus	197	57	51	18	43	1	27	201 Käsi- ja taideteollisuus	28,9	25,9	9,1	21,8	0,5	13,7		
202 Viestintä ja inform.tieteet	232	48	85	25	51	0	23	202 Viestintä ja inform.tieteet	20,7	36,6	10,8	22,0	0,0	9,9		
205 Musiikki	59	7	6	25	15	1	5	205 Musiikki	11,9	10,2	42,4	25,4	1,7	8,5		
3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	700	294	149	84	95	17	61	3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	42,0	21,3	12,0	13,6	2,4	8,7		
301 Liiketalous ja kauppa	700	294	149	84	95	17	61	301 Liiketalous ja kauppa	42,0	21,3	12,0	13,6	2,4	8,7		
4 Luonnontieteiden ala	131	21	48	17	29	4	12	4 Luonnontieteiden ala	16,0	36,6	13,0	22,1	3,1	9,2		
402 Tietojenkäsittely	131	21	48	17	29	4	12	402 Tietojenkäsittely	16,0	36,6	13,0	22,1	3,1	9,2		
5 Tekniikan ja liikenteen ala	3193	1328	920	246	378	120	201	5 Tekniikan ja liikenteen ala	41,6	28,8	7,7	11,8	3,8	6,3		
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	783	332	227	53	76	44	51	501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	42,4	29,0	6,8	9,7	5,6	6,5		
502 Kone-, met.- ja energiatekn.	452	214	134	24	46	11	23	502 Kone-, met.- ja energiatekn.	47,3	29,6	5,3	10,2	2,4	5,1		
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	442	152	136	35	80	24	15	503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	34,4	30,8	7,9	18,1	5,4	3,4		
504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	123	21	48	9	30	8	7	504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	17,1	39,0	7,3	24,4	6,5	5,7		
506 Elintarvikeala ja biotekn.	180	80	46	15	14	0	25	506 Elintarvikeala ja biotekn.	44,4	25,6	8,3	7,8	0,0	13,9		
507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	444	172	137	40	62	5	28	507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	38,7	30,9	9,0	14,0	1,1	6,3		
508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	53	17	10	8	10	0	8	508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	32,1	18,9	15,1	18,9	0,0	15,1		
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	578	288	150	36	46	18	40	509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	49,8	26,0	6,2	8,0	3,1	6,9		
599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	129	51	27	25	12	10	4	599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	39,5	20,9	19,4	9,3	7,8	3,1		
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	506	174	107	77	80	2	66	6 Luonnonvara- ja ympäristöala	34,4	21,1	15,2	15,8	0,4	13,0		
601 Maatilatalous	367	138	69	60	57	1	42	601 Maatilatalous	37,6	18,8	16,3	15,5	0,3	11,4		
602 Puutarhatalous	76	13	23	12	13	0	15	602 Puutarhatalous	17,1	30,3	15,8	17,1	0,0	19,7		
604 Metsätalous	37	14	9	3	6	0	5	604 Metsätalous	37,8	24,3	8,1	16,2	0,0	13,5		
605 Luonto- ja ympäristöala	26	9	6	2	4	1	4	605 Luonto- ja ympäristöala	34,6	23,1	7,7	15,4	3,8	15,4		
7 Sos., terveystieteet ja liikunta-ala	1162	651	132	173	132	6	68	7 Sos., terveystieteet ja liikunta-ala	56,0	11,4	14,9	11,4	0,5	5,9		
703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	950	533	104	147	112	6	48	703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	56,1	10,9	15,5	11,8	0,6	5,1		
707 Farmasia ja muu lääkehuolto	24	9	2	6	5	0	2	707 Farmasia ja muu lääkehuolto	37,5	8,3	25,0	20,8	0,0	8,3		
710 Kauneudenhoitoala	188	109	26	20	15	0	18	710 Kauneudenhoitoala	58,0	13,8	10,6	8,0	0,0	9,6		
8 Matk., ravitsemis- ja talousala	785	401	117	112	89	9	57	8 Matk., ravitsemis- ja talousala	51,1	14,9	14,3	11,3	1,1	7,3		
801 Matkailuala	58	22	11	14	8	0	3	801 Matkailuala	37,9	19,0	24,1	13,8	0,0	5,2		
802 Majoitus- ja ravitsemisala	677	362	96	90	75	9	45	802 Majoitus- ja ravitsemisala	53,5	14,2	13,3	11,1	1,3	6,6		
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvel.	48	17	10	8	6	0	7	804 Kotitalous- ja kuluttajapalvel.	35,4	20,8	16,7	12,5	0,0	14,6		
9 Muu koulutus	649	496	52	87	12	1	1	9 Muu koulutus	76,4	8,0	13,4	1,8	0,2	0,2		
902 Palo- ja pelastusala	649	496	52	87	12	1	1	902 Palo- ja pelastusala	76,4	8,0	13,4	1,8	0,2	0,2		

Seuraavaksi tarkastellaan valmistuneiden sijoittumista oppilaitoksittain. **Tarkastelussa on syytä huomioida kokonaisvalmistuneiden lukumäärät eri aloilla.**

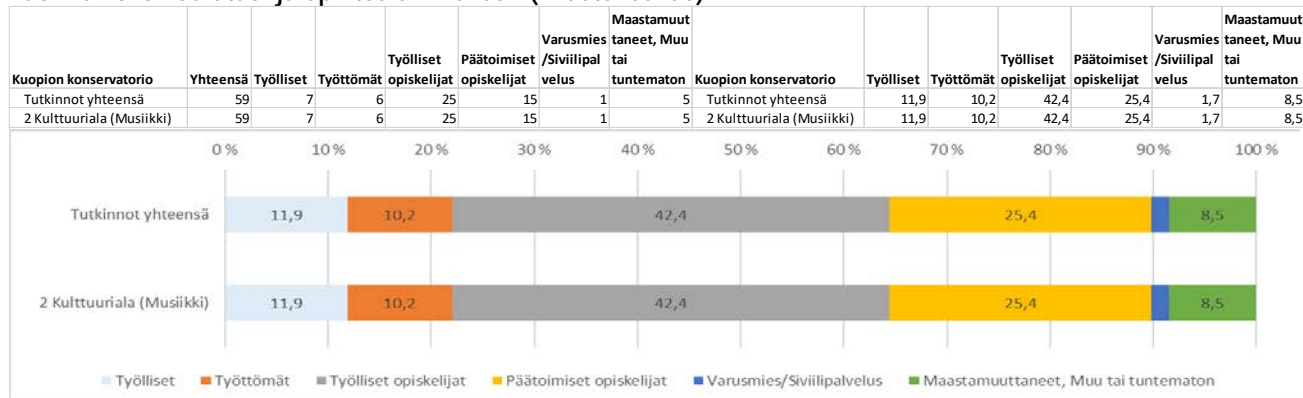
Ingmanin käsi- ja taideteollisesta oppilaitoksesta tarkasteluvuosina valmistuneista oli vuoden 2015 lopussa työllisiä vain 23,4 % (ed. seurantakausi⁵ 27,6 %). Tässä tulee kuitenkin huomioida jatko-opiskelijoiden suuri osuus, joka on 35,9% (taulukko 23). Lisäksi oppilaitoksen opiskelijoiden joukossa on myös erityistukea tarvitsevia, joten koulutus parantaa näiden opiskelijoiden yleisiä työelämän taitoja ja ehkäisee syrjäytymistä.

Taulukko 23. Ingmanin käsi- ja taideteollisessa oppilaitoksessa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Kuopion konservatoriosta valmistuneilla työelämään valmistuneiden osuus on alhainen, vain 11,9 % (ed. kausi 6,7 %). Pohjois-Savossa musiikin alan ammatillinen koulutus on tärkeä osa musiikin alan opintopolkua, eli maakunnassa voi alan opiskelua jatkaa ylempillä asteilla. Tämä näkyy siinä, että ammatillisen tutkinnon suorittaneista oli opiskelijoita vuoden 2015 lopussa noin 68 %.

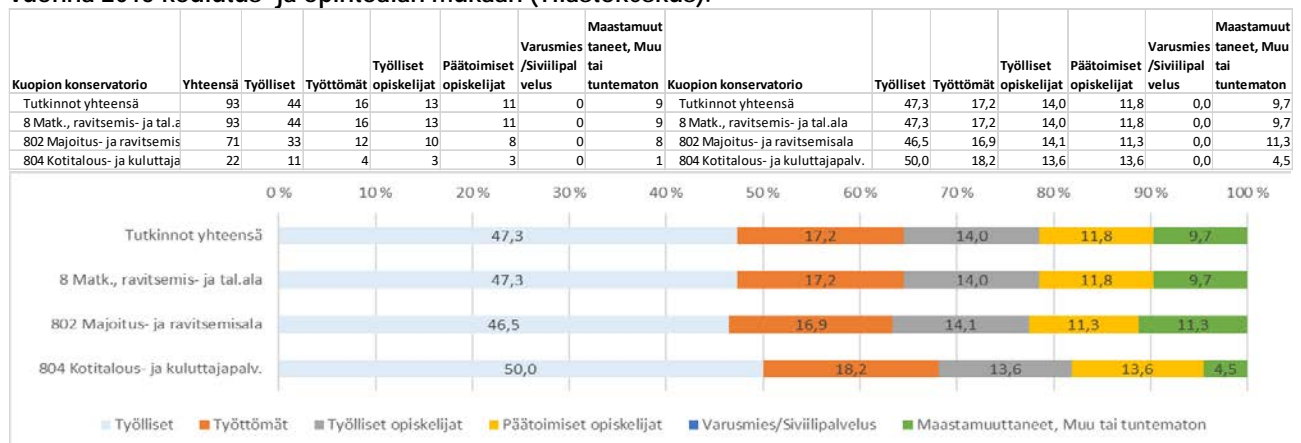
Taulukko 24. Kuopion konservatoriossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Palvelualan opiston majoitus- ja ravitsemisalalta valmistuneiden työllisyysaste oli 47,3 % (ed. kausi 43,9 %) ja kotitalous- ja kuluttajapalveluissa 50 % (ed. kausi 37,5 %). Työttömien osuudet olivat 16,9 % ja 12,2 %, selvästi alhaisemmat kuin edellisellä seurantakaudella. Talouskoulun kohdalla on syytä huomioida pienet kokonaismäärät.

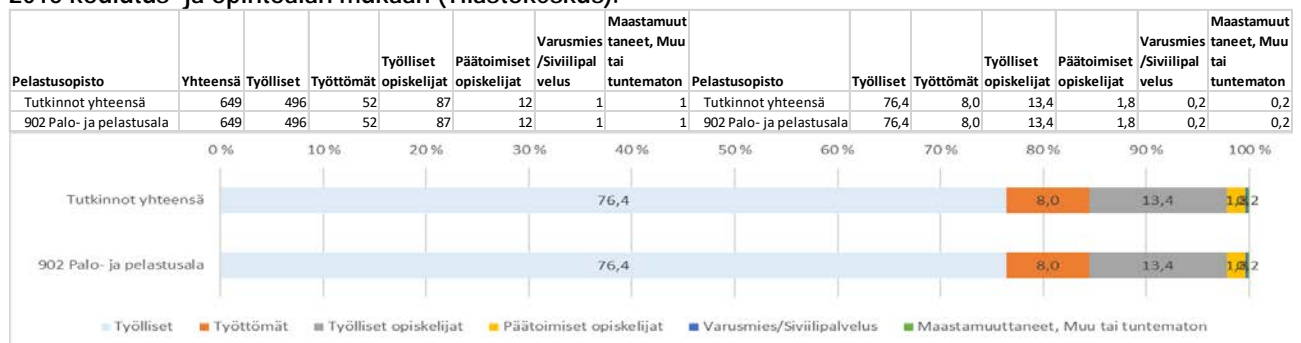
⁵ 2011-31.7.2014.

Taulukko 25. Palvelualan opistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

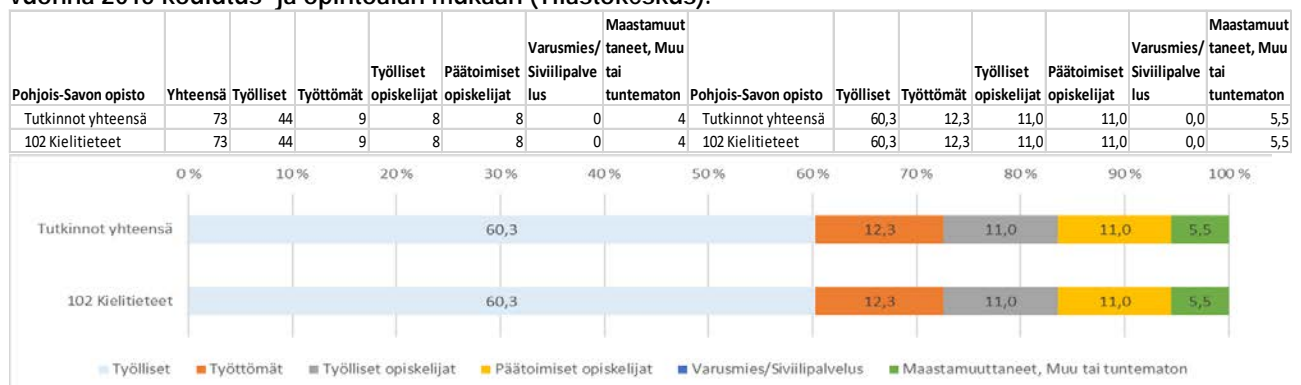
Pelastusopiston perustutkinto tarjoaa lähes varman työllistymisen valmistuneille (taulukko 26). Tarkasteluvuosina valmistuneista 649 opiskelijasta oli työllisiä vuoden 2015 lopussa noin 76 % (ed. kausi 78 %) ja työttöminä vain 8,0 % (ed. kausi 8,4 %). Työn ohessa opiskelevien osuus oli 13,4 %.

Taulukko 26. Pelastusopistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Pohjois-Savon opistosta valmistuvat viittomakielen ohjaajat työllistyvät varsin hyvin. Valmistuneista oli työllisiä 60,3 % (ed. seurantakausi⁶ 68,6 %) vuoden 2015 lopussa. Reilu viidesosa oli jatko-opiskelijoita.

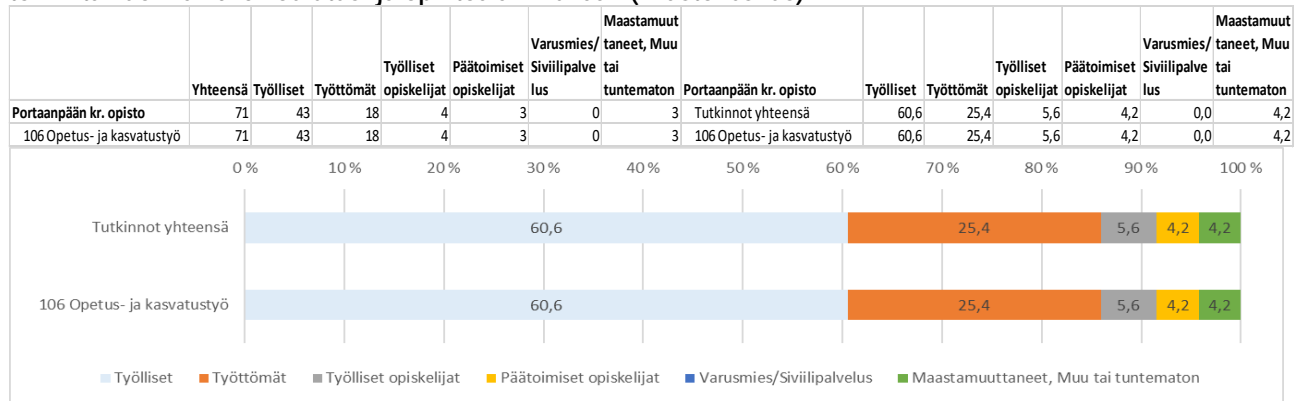
Taulukko 27. Pohjois-Savon opistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

⁶ 2011-31.7.2014.

Portaanpään kristillisestä opistosta valmistuneiden (lapsi- ja perhetyön perustutkinto) työllistymisaste oli 60,6 % (ed. seurantakausi 47,8 %) vuoden 2015 lopussa. Työttömien osuus oli 25,4 %.

Taulukko 28. Portaanpään kristillisessä opistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Savon ammatti- ja aikuisopistosta tarkasteluvuosina valmistuneiden työllistymisaste on 44,5 % (edellinen seurantakausi⁷ 47,3 %). Koulutus- ja opintoaloittain työllistymisessä on suuria vaihteluista (taulukko 29).

Volyymiltaan suurimmalla tekniikan ja liikenteen alalla valmistuneiden työllisyysaste oli 41,4 % (ed. kausi 44 %). Opintoaloittain korkeimmat työllisyysasteet ovat ajoneuvo- ja kuljetustekniikassa (51,6 %) sekä kone-, metalli ja energiatekniikassa (47,2 %). Jälkimmäisessä työttömien osuus varsin korkea, noin 29,7%. Sähkö- ja automaatiotekniikassa työllisten osuus on varsin alhainen (33,5 %) ja työttömien osuus korkea (31,6 %). Alhaisimmat työllisten osuudet ovat pienillä koulutusaloilla kuten tekstiili- ja vaatetustekniikka ja tietoliikennetekniikka. Rakentamisen alalta valmistuneista työllisiä oli 39,8 % ja työttömiä 30,3 %.

Kulttuurialalla työllisten osuus on 29,6 (ed. kausi 26,9 %), mutta opiskelijoiden osuus on 25 %, eli alalta valmistuneet siirtyvät jatko-opintoihin joko kulttuurialalla tai muihin opintoihin.

Tietojenkäsittelystä valmistuneet ovat niin ikään työllistyneet heikosti. Vuoden 2015 lopussa työllisten osuus oli vain 16 % (ed. kausi 18,6%). Jatko-opiskelijoiden osuus oli kuitenkin korkea, noin 35 %.

Luonnonvara- ja ympäristöalalta valmistuneista parhaiten ovat työllistyneet maatilatalouden tutkinnon suorittaneet (46,2 %) (ed. kausi 41,8 %). Puutarhataloudessa työllisten osuus oli vain 17,1 % ja työttömien 30,3 %. Tilanne on selvästi heikentynyt suhteessa edelliseen seurantakauteen.

Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet ovat työllistyneet koulutusaloittaisessa vertailussa parhaiten, 56,5 % (ed. kausi 60,8 %) valmistuneista oli työelämässä. Työttömien osuus oli 11,3 % (ed. kausi 9,6 %).

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalta valmistuneiden työllisten osuus oli 51,1 %. Koulutusala toimii monelle väylänä jatko-opintoihin, sillä noin 26 % tutkinnon suorittaneista oli opiskelijoita vuoden 2015 lopussa.

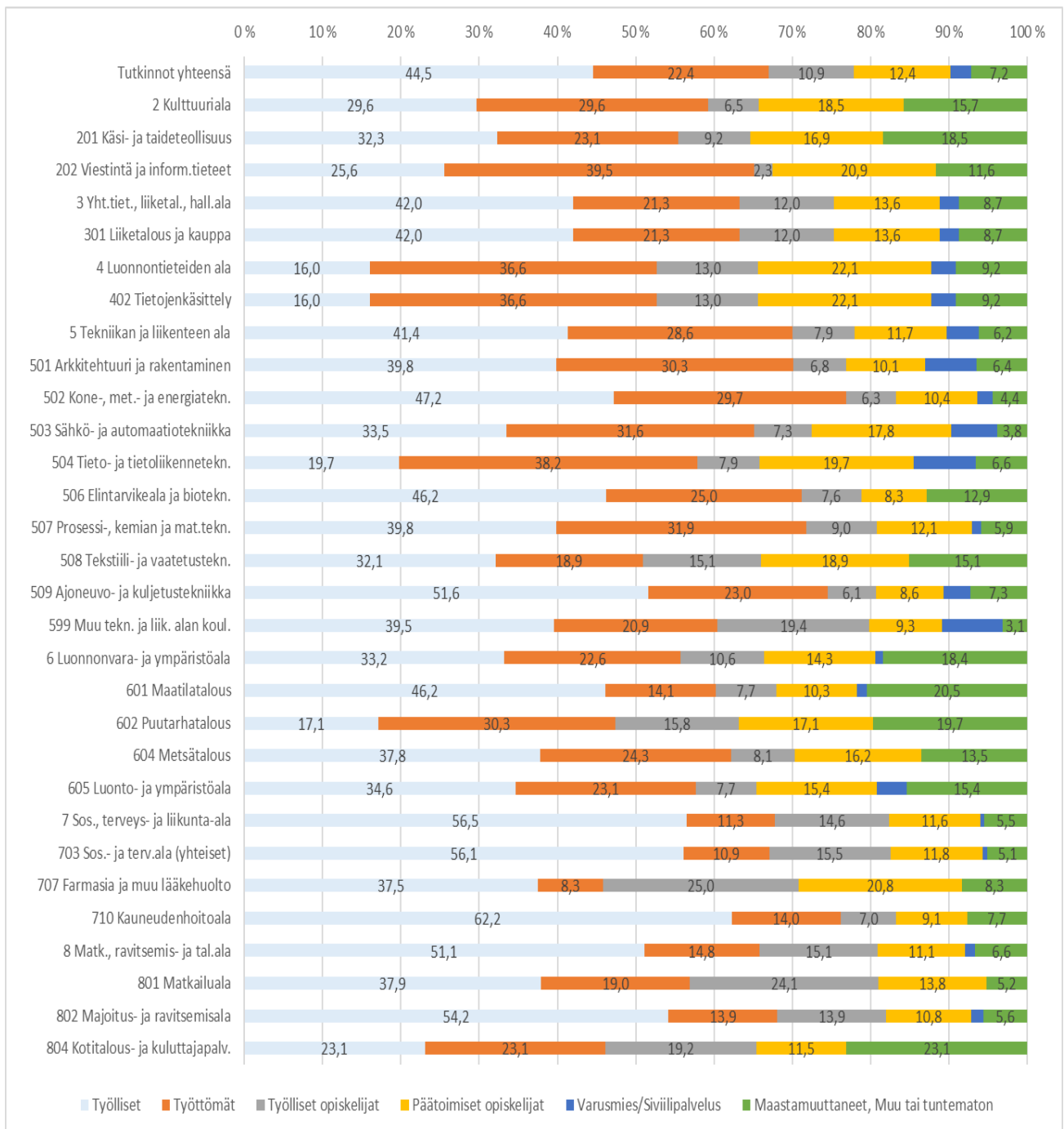
Tarkastelussa on syytä huomioida kokonaisvalmistuneiden lukumäärät eri aloilla.

⁷ 2011-31.7.2014.

Taulukko 29. Savon ammatti- ja aikuisopistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Savon ammatti- ja aikuisopisto	Yhteensä	Työlliset	Työttömät	Maastamuut				Savon ammatti- ja aikuisopisto	Työlliset	Työttömät	opiskelijat	Päätömiset	Maastamuut		
				Työlliset	Päätömiset	Siviilipalve	tuntematon						Varusmies/ taneet, Muu	Siviilipalve	tuntematon
Tutkinnot yhteensä	5330	2373	1196	580	660	138	383	Tutkinnot yhteensä	44,5	22,4	10,9	12,4	2,6	7,2	
2 Kulttuuriala	108	32	32	7	20	0	17	2 Kulttuuriala	29,6	29,6	6,5	18,5	0,0	15,7	
201 Käsi- ja taideteollisuus	65	21	15	6	11	0	12	201 Käsi- ja taideteollisuus	32,3	23,1	9,2	16,9	0,0	18,5	
202 Viestintä ja inform.tieteet	43	11	17	1	9	0	5	202 Viestintä ja inform.tieteet	25,6	39,5	2,3	20,9	0,0	11,6	
3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	700	294	149	84	95	17	61	3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	42,0	21,3	12,0	13,6	2,4	8,7	
301 Liiketalous ja kauppa	700	294	149	84	95	17	61	301 Liiketalous ja kauppa	42,0	21,3	12,0	13,6	2,4	8,7	
4 Luonnontieteiden ala	131	21	48	17	29	4	12	4 Luonnontieteiden ala	16,0	36,6	13,0	22,1	3,1	9,2	
402 Tietojenkäsittely	131	21	48	17	29	4	12	402 Tietojenkäsittely	16,0	36,6	13,0	22,1	3,1	9,2	
5 Tekniikan ja liikenteen ala	2454	1015	703	195	288	101	152	5 Tekniikan ja liikenteen ala	41,4	28,6	7,9	11,7	4,1	6,2	
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	575	229	174	39	58	38	37	501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	39,8	30,3	6,8	10,1	6,6	6,4	
502 Kone-, met.- ja energiatekn.	316	149	94	20	33	6	14	502 Kone-, met.- ja energiatekn.	47,2	29,7	6,3	10,4	1,9	4,4	
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	370	124	117	27	66	22	14	503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	33,5	31,6	7,3	17,8	5,9	3,8	
504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	76	15	29	6	15	6	5	504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	19,7	38,2	7,9	19,7	7,9	6,6	
506 Elintarvikeala ja biotekn.	132	61	33	10	11	0	17	506 Elintarvikeala ja biotekn.	46,2	25,0	7,6	8,3	0,0	12,9	
507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	354	141	113	32	43	4	21	507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	39,8	31,9	9,0	12,1	1,1	5,9	
508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	53	17	10	8	10	0	8	508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	32,1	18,9	15,1	18,9	0,0	15,1	
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	440	227	101	27	38	15	32	509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	51,6	23,0	6,1	8,6	3,4	7,3	
599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	129	51	27	25	12	10	4	599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	39,5	20,9	19,4	9,3	7,8	3,1	
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	217	72	49	23	31	2	40	6 Luonnonvara- ja ympäristöala	33,2	22,6	10,6	14,3	0,9	18,4	
601 Maatilatalous	78	36	11	6	8	1	16	601 Maatilatalous	46,2	14,1	7,7	10,3	1,3	20,5	
602 Puutarhatalous	76	13	23	12	13	0	15	602 Puutarhatalous	17,1	30,3	15,8	17,1	0,0	19,7	
604 Metsätalous	37	14	9	3	6	0	5	604 Metsätalous	37,8	24,3	8,1	16,2	0,0	13,5	
605 Luonto- ja ympäristöala	26	9	6	2	4	1	4	605 Luonto- ja ympäristöala	34,6	23,1	7,7	15,4	3,8	15,4	
7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	1117	631	126	163	130	6	61	7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	56,5	11,3	14,6	11,6	0,5	5,5	
703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	950	533	104	147	112	6	48	703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	56,1	10,9	15,5	11,8	0,6	5,1	
707 Farmasia ja muu lääkehuolto	24	9	2	6	5	0	2	707 Farmasia ja muu lääkehuolto	37,5	8,3	25,0	20,8	0,0	8,3	
710 Kauneudenhoitoala	143	89	20	10	13	0	11	710 Kauneudenhoitoala	62,2	14,0	7,0	9,1	0,0	7,7	
8 Matk., ravitsemis- ja tal.ala	603	308	89	91	67	8	40	8 Matk., ravitsemis- ja tal.ala	51,1	14,8	15,1	11,1	1,3	6,6	
801 Matkailuala	58	22	11	14	8	0	3	801 Matkailuala	37,9	19,0	24,1	13,8	0,0	5,2	
802 Majoitus- ja ravitsemisala	517	280	72	72	56	8	29	802 Majoitus- ja ravitsemisala	54,2	13,9	13,9	10,8	1,5	5,6	
804 Kotitalous- ja kuluttajapalv.	26	6	6	5	3	0	6	804 Kotitalous- ja kuluttajapalv.	23,1	23,1	19,2	11,5	0,0	23,1	

Ylä-Savon ammattiopistosta tarkasteluvuosina valmistuneiden työllistymisaste on 40,5 %, osuus on lähes ennallaan verrattuna ed. seurantakauteen⁸. Koulutus- ja opintoaloittain on myös suuria vaihteluista (taulukko 30).

Kulttuurialalta valmistuneiden työllisyysaste oli molemmilla opintoaloilla noin 20 %. Tilanne on noin 7-% yksikköä alhaisempi kuin ed. seurantakaudella. Jatko-opiskelijoiden osuus on korkea etenkin käsi- ja taideteollisella alalla. Koulutusvolyymiltaan ala on kuitenkin pieni.

⁸ 2011-31.7.2014.

Koulutusvolyyymiltaan suurin tekniikan ja liikenteen alalla valmistuneiden työllisyysaste on 42,4 % (ed. kausi 40,3 %). Rakentamisen opintoalalla työllisten osuus oli 49,5 % ja työttömien osuus 25,5 %. Kone-, metalli- ja energiatekniikassa työllisten osuus oli 47,8 % (ed. kausi 41,5 %) ja työttömien osuus 29,4 %. Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikan alalta valmistuneiden työllisyysaste oli alhainen, vain 34,4 % ja työttömien osuus 26,7 %. Ajoneuvo- ja kuljetustekniikassa työllisten osuus oli 44,2 % ja työttömiä 35,5 %.

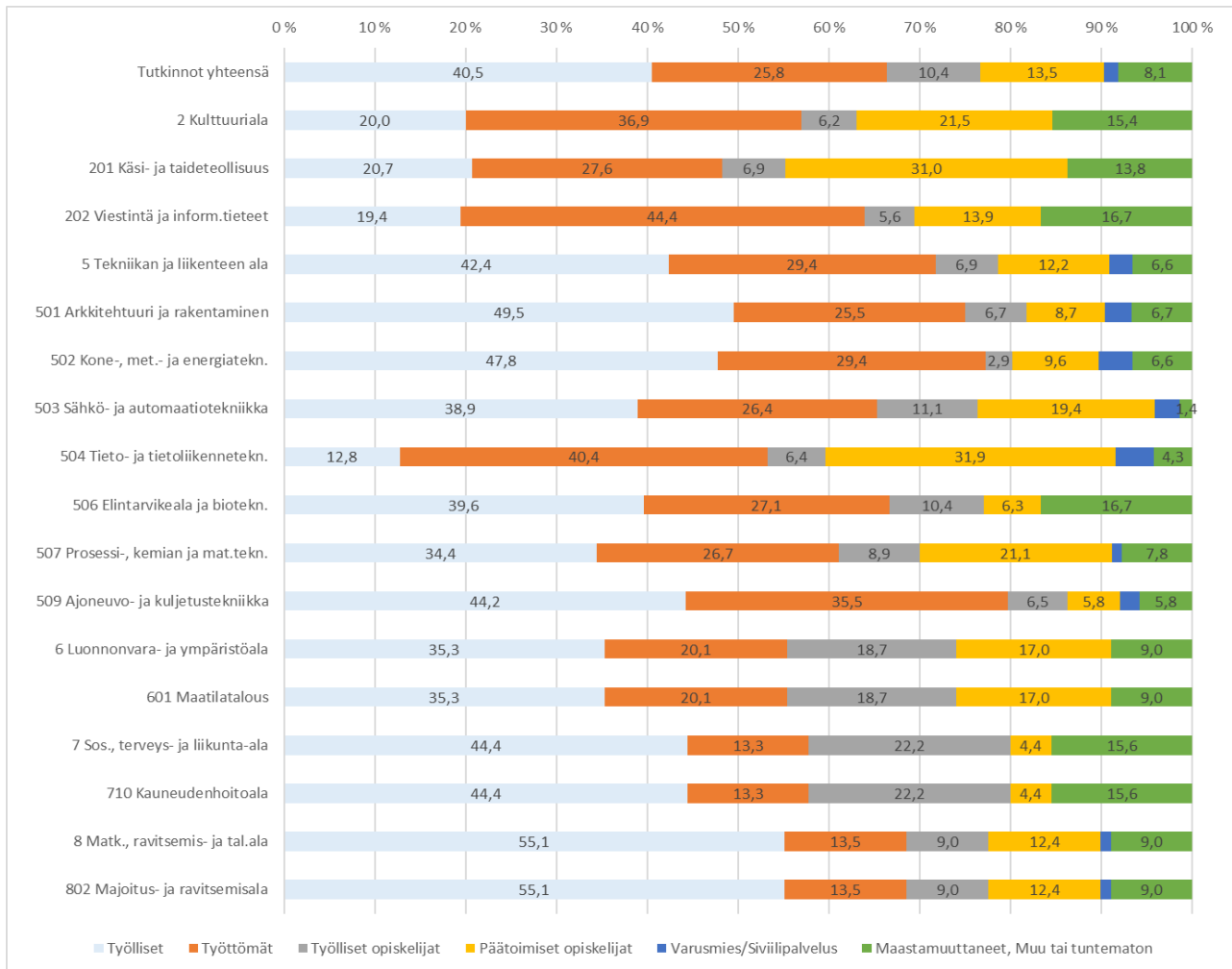
Maatilataloudessa jatko-opiskelijoiden osuus on korkea, noin 36 % ja työllisten osuus 35,3 %.

Koulutusaloittain korkein työllisyysaste on majoitus- ja ravitsemisalalta (55,1 %) valmistuneilla (ed. kausi 53,1 %). Tärkeää on kuitenkin huomioida valmistuneiden kokonaisvolyymit.

Tarkastelussa on syytä huomioida kokonaisvalmistuneiden lukumäärät eri aloilla.

Taulukko 30. Ylä-Savon ammattiopistossa perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2014 koulutus- ja opintoalan mukaan (Tilastokeskus).

Ylä-Savon ammattiopisto	Yhteensä	Työlliset	Työttömät	opiskelijat	Päätömiset opiskelijat	Maastamuut		Ylä-Savon ammattiopisto	Työlliset	Työttömät	opiskelijat	Päätömiset opiskelijat	Varusmies/ Siviilipalve lus	taneet, Muu tai tuntematon
						Varusmies/ Siviilipalve lus	taneet, Muu tai tuntematon							
Tutkinnot yhteensä	1227	497	317	127	166	20	100	Tutkinnot yhteensä	40,5	25,8	10,4	13,5	1,6	8,1
2 Kulttuuriala	65	13	24	4	14	0	10	2 Kulttuuriala	20,0	36,9	6,2	21,5	0,0	15,4
201 Käsi- ja taideteollisuus	29	6	8	2	9	0	4	201 Käsi- ja taideteollisuus	20,7	27,6	6,9	31,0	0,0	13,8
202 Viestintä ja inform.tieteet	36	7	16	2	5	0	6	202 Viestintä ja inform.tieteet	19,4	44,4	5,6	13,9	0,0	16,7
5 Tekniikan ja liikenteen ala	739	313	217	51	90	19	49	5 Tekniikan ja liikenteen ala	42,4	29,4	6,9	12,2	2,6	6,6
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	208	103	53	14	18	6	14	501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	49,5	25,5	6,7	8,7	2,9	6,7
502 Kone-, met.- ja energiatekn.	136	65	40	4	13	5	9	502 Kone-, met.- ja energiatekn.	47,8	29,4	2,9	9,6	3,7	6,6
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	72	28	19	8	14	2	1	503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	38,9	26,4	11,1	19,4	2,8	1,4
504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	47	6	19	3	15	2	2	504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	12,8	40,4	6,4	31,9	4,3	4,3
506 Elintarvikeala ja biotekn.	48	19	13	5	3	0	8	506 Elintarvikeala ja biotekn.	39,6	27,1	10,4	6,3	0,0	16,7
507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	90	31	24	8	19	1	7	507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	34,4	26,7	8,9	21,1	1,1	7,8
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	138	61	49	9	8	3	8	509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	44,2	35,5	6,5	5,8	2,2	5,8
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	289	102	58	54	49	0	26	6 Luonnonvara- ja ympäristöala	35,3	20,1	18,7	17,0	0,0	9,0
601 Maatilatalous	289	102	58	54	49	0	26	601 Maatilatalous	35,3	20,1	18,7	17,0	0,0	9,0
7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	45	20	6	10	2	0	7	7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	44,4	13,3	22,2	4,4	0,0	15,6
710 Kauneudenhoitoala	45	20	6	10	2	0	7	710 Kauneudenhoitoala	44,4	13,3	22,2	4,4	0,0	15,6
8 Matk., ravitsemis- ja tal.ala	89	49	12	8	11	1	8	8 Matk., ravitsemis- ja tal.ala	55,1	13,5	9,0	12,4	1,1	9,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	89	49	12	8	11	1	8	802 Majoitus- ja ravitsemisala	55,1	13,5	9,0	12,4	1,1	9,0

Valmistuneiden työllistymisen ohella on syytä huomioida, paljonko työttömiä on reservissä eri tutkinnon suorittaneissa. Taulukossa 31 on esitetty ns. laaja työttömyys⁹ tutkintotasolla ja tutkinto tarkoittaa tässä yhteydessä viimeisintä tutkintoa, joka on suoritettu. Joillakin koulutusvolyymeiltaan suurilla tutkintotasolla työttömien reservi on korkea. Näin on etenkin lähihoitajien, merkonomien, rakennusalan sekä kone- ja metallialan perustutkinnon suorittaneiden kohdalla. Laajaa työttömyyttä tarkasteltaessa tulee siis huomioida eri tutkintojen kokonaisvolyyymi mutta myös avoinna olevien työpaikkojen määrä. Olennaista on kuitenkin, että työttömien reservi tutkinnoittain tulee huomioida edes jossakin määrin koulutuksen mitoituksessa. Toki joillakin aloilla työttömien joukossa on sellaisia, jotka eivät enää syystä tai toisesta kykene tekemään oman alan töitä.

⁹ Yhdessä työttömät työnhakijat ja palveluissa olevat henkilöt ovat pohjana nk. laajan työttömyyden käsitteelle.

Taulukko 31. Laaja työttömyys Pohjois-Savossa tutkinnoittain (vuoden 2017 keskiarvo) (Työvoimahallinto)

			03	07 Työllistym.						03	07 Työllistym.				
09 POHJOIS-SAVO	00 Työllistetty	02 Työtön	Lomautettu	ed. palvelussa	Yhteensä	09 POHJOIS-SAVO	00 Työllistetty	02 Työtön	Lomautettu	ed. palvelussa	Yhteensä				
KOULUTUS YHTEENSÄ	912	12751	905	1157	15725	381107 Catering-alan perustutkinto	1	51	0	7	59				
201101 Peruskoulu	152	2076	128	355	2711	381204 Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	7	48	1	3	59				
301101 Ylioppilastutkinto	45	696	27	88	856	351151 Asentaja-koneistaja	2	45	7	4	58				
101151 Kansakoulu	27	703	61	48	839	351704 Verhoilu-sisustusalan perustutkinto	6	42	4	6	58				
371101 Lähihoitaja, sos-terv. perustutk.	20	368	7	14	409	381108 Hotelli- ja ravintola-alan perust	5	44	3	6	58				
331101 Merkonomi, liiketal. perustutkinto	28	325	4	29	386	384103 Laitoshuoltajan at	5	48	0	5	58				
999999 Muu koulutus, aste tuntematon	11	262	5	16	294	331151 Merkantti, ei erityisalaa	3	50	2	2	57				
531158 Merkonomi (op), liiket. markk.	21	235	4	8	268	381301 Parturi-kampaaja	3	48	0	5	56				
352201 Rakennusalan perustutkinto	14	176	37	9	236	351805 Pintakäsittelyalan perustutkinto	2	41	6	4	53				
201251 Keskikoulu	12	190	16	7	225	551101 Teknikko, konetekniikka	2	40	7	0	49				
351101 Kone- ja metallialan perustutkinto	15	151	22	15	203	671201 Sosionomi (AMK), sosiaaliala	2	46	0	1	49				
101152 Kansalaiskoulu	6	145	17	9	177	361301 Metsäalan perust, metsätal. perust	4	35	8	1	48				
389911 Muu maj., rav., talous, keskiaste	5	130	3	13	151	361902 Luonto- ja ympäristöalan perustutk	1	34	3	4	42				
351169 Metallimies, metallurg. muokkaaja	8	102	29	10	149	351499 Muu sähköalan peruskoulutus	2	28	7	4	41				
352254 Rakennusmies, talonrakentaja	9	96	17	5	127	381154 Keittäjä	3	35	0	3	41				
351360 Mekaanikko, autotekniikka	4	98	16	7	125	631107 Tradenomi, tietojenkäsittely	5	32	1	2	40				
351401 Sähköalan perustutkinto	8	92	14	10	124	351199 Muu kone- ja metallialan peruskoul.	2	29	6	2	39				
341101 Tieto- ja viestintätekn. perustutk.	6	94	2	14	116	351253 Putkiasentaja	1	32	4	2	39				
352299 Muu rakennus, yhd.kunta perusko	5	79	23	5	112	352252 Kirvesmies	0	32	7	0	39				
351162 Levyseppä-hitsaaja	6	83	17	5	111	331153 Merkantti, myyntilinja	2	32	1	2	37				
351203 Talotekniikan perustutkinto	6	88	11	5	110	351501 Tietotekniikan perustutkinto	3	30	1	3	37				
381112 Hotelli-, ravintola-, catering pt	9	90	0	9	108	381175 Suurtaloukokki, laitoskeitt.	1	30	2	4	37				
351301 Autoalan perustutkinto	15	75	4	13	107	531101 Merkonomi, liiket. opistotutk.	4	29	2	2	37				
631101 Tradenomi, talous, hallinto, markki	16	80	4	4	104	351799 Muu puualan peruskoulutus	1	27	7	1	36				
399999 Muu koulutus, keskiaste	4	78	13	8	103	381167 Ravintolakokki	2	30	2	2	36				
381408 Logistiikan perustutkinto	11	77	4	7	99	551501 Teknikko, rakennus, yhdyskunta	2	29	4	1	36				
101999 Muu yleissiv. koul., al. perusaste	5	77	1	12	95	309999 Muu yleissiv. koulutus, keskiaste	1	30	1	3	35				
201999 Muu yleissiv. koul., yl. perusaste	3	74	2	14	93	381159 Laitoshuoltaja, siivooja	1	26	0	8	35				
351459 Sähköasentaja	6	67	12	7	92	531199 Merkonomi (op), muu ala	1	31	2	1	35				
351701 Puualan perustutkinto	3	70	5	12	90	331157 Merkantti, toimistotekn. linja	2	26	1	5	34				
352101 Elintarvikealan perustutkinto	6	68	0	12	86	374124 Koulunkäynnin ohjauksen at	2	27	3	2	34				
531151 Merkonomi (op), talous, hall.	6	70	2	6	84	531154 Merkonomi (op), sihteeri	2	31	0	1	34				
351407 Sähkö- ja automaatiotekn perustu	5	71	3	4	83	653101 Ins., konetekniikka	1	32	1	0	34				
909999 Yleissiv. koulutus, aste tunt.	4	66	4	9	83	732101 KTM, liiketaloustieteet	4	30	0	0	34				
321602 Audiovisuaalisen viestinnän perus	13	61	1	6	81	352253 Muurari	1	29	3	0	33				
361201 Puutarhuri, puutarhat. perustutk.	2	66	2	8	78	671101 Sairaanhoidtaja (AMK)	2	29	0	2	33				
351502 Tieto- ja tietoliikennetekn. perus	7	62	0	6	75	341199 Muu tiet.käs. perusk, keskiaste	0	29	2	1	32				
321101 Artesaani, käsi-taideteoll.perust.	4	59	2	9	74	351159 Koneistaja	3	23	4	2	32				
334105 Myynnin at, myyjän at	2	65	2	5	74	351452 Elektroniikka-asentaja	2	25	3	2	32				
351755 Puuseppä (puuala)	5	54	7	4	70	361302 Metsäkoneenkuljettaja	2	23	5	2	32				
361101 Maatal.alan perust, maatilatal. pt	7	55	1	6	69	653501 Ins., rakennus, yhdysk.	2	23	5	1	31				
531163 Merkonomi (op), ei erityisalaa	4	52	2	4	62	352459 Ompelija	1	26	1	2	30				
621102 Muotoilija (AMK)	10	49	1	2	62	339999 Muu kaup., yht.kuntat., keskiaste	5	21	2	1	29				
351302 Ajoneuvoasentaja (perustutk)	3	46	5	5	59	361199 Muu maatilatalouden peruskoulutus	2	21	2	4	29				

Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen tutkinnon 2012-2015 suorittaneiden työllisten toimialat on esitetty taulukossa 32. Tarkasteltaessa kaikkia koulutusaloja, reilusta 4 500 tutkinnon suorittaneesta 17,4 % on työllistynyt terveys- ja sosiaalipalveluihin, noin 14 % tukku- ja vähittäiskauppaan sekä 13,1 % hallinto- ja tukipalvelutoimintaan.

Humanistisilta ja kasvatusaloilta on työllistytty tyypillisesti terveys- ja sosiaalipalveluihin (68 %). Kulttuurin alalla yleisin työllisten toimiala on tukku- ja vähittäiskauppa (26,8 %) mutta muuten työlliset ovat jakaantuneet usealle eri toimialalle.

Liiketalouden ja kaupan alalta valmistuneista noin puolet on luonnollisesti työllistynyt tukku- ja vähittäiskaupan toimialalle. Tietojenkäsittelystä valmistuneiden yleisin toimiala on niin ikään tukku- ja vähittäiskauppa (28,9 %).

Tekniikan ja liikenteen koulutusalan kohdalla yleisimmät työllisten toimialat ovat teollisuus (22,2 %), rakentaminen (20,4 %), hallinto- ja tukipalvelut (17,9 %) sekä tukku- ja vähittäiskauppa (13,4 %).

Luonnonvara- ja ympäristöalalta valmistuneet työllistyvät maatalouteen (45,6 %) sekä tukku- ja vähittäiskauppaan (13,7 %).

Sosiaali- ja terveysaloilta valmistuneet työllistyvät luonnollisesti terveys- ja sosiaalipalveluihin. Poikkeuksena kauneudenhoitoala, jossa tyypillistä on mm. oman yrityksen perustaminen (muu palvelutoiminta).

Matkailu- ja ravitsemisaloilta valmistuneista noin puolet on työllistynyt majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialoille.

Taulukko 32. Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen tutkinnon 2012-2015 suorittaneiden työllisten toimiala vuonna 2015 (Tilastokeskus).

Pohjois-Savo 2012 - 2015 yhteensä	Toimialat yhteensä	Maatalous, metsätalous ja kalatalous	Kaivostoi- minta ja louhinta	Teollisuus	Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuol- to, jäähdytys- iiketoiminta	Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuol- to, ympäristön puhtaanapit- o	Rakentam- inen	Tukku- ja vähittäisk- auppa; moottoriaj- oneuvojen ja moottorip- yörjen korjaus	Kuljetus ja varastointi	Majoitus- ja ravitsemis- toiminta	Informaati- o ja viestintä	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatilli- nen, tieteelli- nen ja tekninen toiminta	Hallinto- ja tukipalvel- toiminta	Julkinen hallinto ja maanpuol- ustus; pakollinen sosiaaliva- kuutus	Koulutus	Terveys- ja sosiaalipa- lvelut	Taiteet, viihde ja virkistys	Muu palvelutoi- minta	Kotitalou- sien työnantaji- na	Toimiala tuntemato- n
Opintoalat yhteensä	4497	3,6	0,3	9,1	0,1	0,2	7,8	13,9	4,7	7,9	0,6	0,3	0,4	1,4	13,1	12,5	1,2	17,4	1,1	2,5	1,0	0,5
1 Humanistinen ja kasvatustieteet	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	8,0	2,0	9,0	68,0	1,0	2,0	4,0	1,0
102 Kielitieteet	52	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	15,4	71,2	0,0	0,0	7,7	0,0
106 Opetus- ja kasvatustyö	48	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	14,6	4,2	2,1	64,6	2,1	4,2	0,0	2,1
2 Kulttuuriala	179	2,2	0,0	8,9	0,0	0,0	2,8	26,8	0,6	8,4	6,7	0,0	0,0	7,3	14,0	0,0	4,5	5,6	4,5	4,5	1,7	1,7
201 Käsi- ja taideteollisuus	75	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
202 Viestintä ja inform.tieteet	72	2,8	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	29,2	1,4	12,5	13,9	0,0	0,0	6,9	11,1	0,0	1,4	4,2	4,2	4,2	1,4	1,4
205 Musiikki	32	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	9,4	0,0	15,6	0,0	0,0	0,0	18,8	12,5	0,0	15,6	6,3	12,5	6,3	0,0	0,0
3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	386	1,0	0,0	2,3	0,0	0,8	2,1	49,7	4,4	3,4	0,5	3,4	1,6	3,1	18,1	0,8	1,3	3,1	2,8	1,0	0,3	0,3
301 Liiketalous ja kauppa	386	1,0	0,0	2,3	0,0	0,8	2,1	49,7	4,4	3,4	0,5	3,4	1,6	3,1	18,1	0,8	1,3	3,1	2,8	1,0	0,3	0,3
4 Luonnontieteiden ala	38	2,6	0,0	5,3	0,0	0,0	2,6	28,9	7,9	2,6	7,9	0,0	0,0	2,6	26,3	0,0	0,0	7,9	5,3	0,0	0,0	0,0
402 Tietojenkäsittely	38	2,6	0,0	5,3	0,0	0,0	2,6	28,9	7,9	2,6	7,9	0,0	0,0	2,6	26,3	0,0	0,0	7,9	5,3	0,0	0,0	0,0
5 Tekniikan ja liikenteen ala	1587	2,3	0,8	22,2	0,1	0,5	20,4	13,4	10,0	2,6	0,6	0,0	0,8	1,6	17,9	1,4	0,6	1,6	0,8	1,0	0,8	0,8
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	391	4,6	0,8	8,4	0,0	0,8	5,4	3,8	5,6	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	18,9	1,5	0,3	1,0	0,3	0,3	0,8	0,3
502 Kone-, met.- ja energiatekn.	239	2,9	1,3	60,7	0,0	0,4	7,5	5,4	3,8	0,4	0,0	0,0	0,4	1,3	9,6	1,3	0,0	0,8	0,8	1,3	0,8	1,3
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	188	1,1	1,1	24,5	0,5	0,0	29,3	6,9	5,3	1,1	0,5	0,0	1,1	1,1	22,3	1,6	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	0,5
504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	29	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
505 Graafinen ja viestintäték.	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
506 Elintarvikeala ja bioték.	97	2,1	0,0	17,5	0,0	0,0	0,0	26,8	2,1	26,8	0,0	0,0	0,0	0,0	15,5	1,0	1,0	2,1	2,1	2,1	0,0	1,0
507 Proessi-, kemian ja mat.tekn.	218	1,4	0,5	29,8	0,5	0,0	11,0	15,6	1,8	1,8	0,0	0,0	1,8	5,5	19,3	0,5	0,9	5,0	1,4	1,8	0,9	0,5
508 Tekstiili- ja vaatetusték.	26	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	57,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	0,0	11,5	0,0	0,0	3,8	3,8	0,0
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	322	1,2	1,2	11,8	0,0	1,2	6,8	26,1	32,6	0,9	0,6	0,0	0,3	1,2	10,2	2,5	0,3	0,0	0,6	0,6	0,3	1,2
599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	75	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	4,0	8,0	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	1,3	61,3	1,3	0,0	5,3	1,3	2,7	1,3	0,0
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	241	45,6	0,0	3,7	0,0	0,0	2,5	13,7	2,9	4,6	0,0	0,0	0,0	2,9	12,9	0,0	1,2	2,9	1,7	2,1	2,5	0,8
601 Maatilatalous	190	50,5	0,0	3,7	0,0	0,0	2,1	10,0	3,7	4,2	0,0	0,0	0,0	3,7	10,5	0,0	1,6	3,2	2,1	2,1	2,1	0,5
602 Puutarhatalous	25	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	48,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0
604 Metsätalous	16	68,8	0,0	6,3	0,0	0,0	6,3	6,3	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3
605 Luonto- ja ympäristöala	10	20,0	0,0	10,0	0,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0
7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	835	0,4	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	5,0	0,6	1,7	0,1	0,1	0,0	0,5	4,1	0,7	1,3	72,8	0,7	8,6	1,9	0,5
703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	690	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,1	2,2	0,4	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,9	1,6	87,2	0,7	0,0	2,2	0,1
707 Farnasia ja muu lääkehuolto	15	0,0	0,0	6,7	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
710 Kauneudenhoitoala	130	2,3	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	13,1	1,5	4,6	0,8	0,8	0,0	3,1	10,8	0,0	0,0	2,3	0,8	55,4	0,8	2,3
8 Matk., ravitsemis- ja tal.ala	515	0,8	0,0	1,2	0,0	0,0	0,2	15,1	2,5	50,3	0,0	0,0	0,4	0,0	21,0	0,4	0,6	4,1	1,2	1,4	0,8	0,2
801 Matkailuala	35	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	14,3	0,0	0,0	2,9	0,0	42,9	2,9	2,9	0,0	5,7	2,9	0,0	0,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	457	0,9	0,0	1,1	0,0	0,0	0,2	15,3	2,6	55,6	0,0	0,0	0,0	0,0	17,7	0,0	0,4	3,5	0,9	1,1	0,4	0,2
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvel.	23	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	52,2	4,3	0,0	21,7	0,0	4,3	8,7	0,0
9 Muu koulutus	616	0,0	0,0	1,5	0,3	0,0	1,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	2,9	85,7	1,3	4,7	0,0	0,0	0,2	0,0
902 Palo- ja pelastusala	616	0,0	0,0	1,5	0,3	0,0	1,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	2,9	85,7	1,3	4,7	0,0	0,0	0,2	0,0

4.3 Tutkinnon suorittaneiden alueellinen työllistyminen

Peruslähdekohtana ammatillisessa koulutuksessa on, että se tuottaa uutta työvoimaa oppilaitoksen sijaintimaakunnan tai seutukunnan tarpeisiin. Tämä näkyy myös Pohjois-Savossa, sillä maakunnassa toisen asteen ammatillisen tutkinnon 2012 - 2014 suorittaneista noin 70 % on työllistynyt opiskelumaakuntaan (taulukko 33). Lukumääräisesti tutkinnon suorittaneita on työllistynyt Pohjois-Savon ulkopuolelle eniten Uudellemaalle (365 henk). Etelä-Savoon työllistyneitä 149 henkilöä ja Pohjois-Pohjanmaalle 133. Myös Pirkanmaa ja Keski-Suomi erottuvat myös maakuntina, jonne tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet.

Huomionarvoinen seikka asuinmaakuntatarkastelussa on, että lähes kaikilla suuren volyymin opintoaloilla Pohjois-Savoon työllistyneiden osuus on selvästi keskiarvoa suurempi. Poikkeuksia ovat maatilatalous ja palo- ja pelastusala.

Taulukko 33. Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen tutkinnon 2012 - 2014 suorittaneiden työllistymismaakunta vuonna 2015 (Tilastokeskus).

	01	02	04	05	06	07	08	09	10	11	Työll. P- Savoon %	12	13	14	15	16	17	18	19	21	
Pohjois-Savo 2012 - 2015 perust. yhteensä	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo		Pohjois-Karjala	Keskisuomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Keskis-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa-Åland	
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvel.	23	1	0	0	0	0	0	0	0	22	95,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
502 Kone-, met.- ja energiatekn.	239	3	1	0	1	0	0	0	1	11	212	88,7	3	1	2	0	0	4	0	0	0
604 Metsätalous	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	87,5	1	0	0	0	0	0	0	1	0
703 Sos.- ja terveystieteet (yhteiset)	690	34	2	0	2	10	1	1	2	24	577	83,6	8	5	0	0	1	16	4	3	0
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	322	12	2	0	0	0	0	0	1	7	269	83,5	6	14	2	1	1	6	1	0	0
507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	218	10	1	0	0	1	0	0	1	6	182	83,5	6	5	0	0	1	4	1	0	0
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	188	10	3	1	0	3	0	0	0	2	155	82,4	3	6	0	0	1	4	0	0	0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	457	28	2	1	0	6	2	1	1	13	370	81,0	5	8	1	0	0	6	6	7	0
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	391	17	2	0	0	3	1	0	1	14	314	80,3	10	7	0	0	0	17	4	1	0
602 Puutarhatalous	25	1	0	0	1	0	0	0	1	1	28	80,0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
801 Matkailuala	35	4	0	0	0	0	0	0	0	0	20	80,0	1	1	0	0	0	1	0	0	0
301 Liiketalous ja kauppa	386	35	0	2	0	11	2	0	1	10	301	78,0	5	12	0	0	0	3	3	1	0
402 Tietojenkäsittely	38	0	0	0	0	2	1	0	1	3	29	76,3	0	1	0	0	0	1	0	0	0
710 Kauneudenhoitoala	130	6	0	0	0	3	0	0	0	3	99	76,2	8	4	1	0	0	1	4	1	0
506 Elintarvikeala ja biotekn.	97	4	1	0	0	4	0	1	0	3	73	75,3	0	3	1	0	0	4	0	3	0
202 Viestintä ja inform.tieteet	72	7	2	1	1	0	0	0	1	2	52	72,2	1	1	3	0	0	1	0	0	0
605 Luonto- ja ympäristöala	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	70,0	1	0	0	0	1	0	0	1	0
508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	26	3	0	0	0	1	0	0	0	1	18	69,2	0	0	0	1	0	1	0	1	0
Opintoalat yhteensä	4497	365	58	59	41	111	46	29	29	149	3106	69,1	96	124	26	34	9	133	44	35	3
601 Maatilatalous	190	7	1	0	0	1	1	0	1	15	115	60,5	16	12	4	1	1	9	5	1	0
106 Opetus- ja kasvatustyö	48	3	0	0	0	2	0	0	0	2	29	60,4	1	1	0	0	0	4	6	0	0
599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	75	9	0	0	0	4	0	3	0	12	41	54,7	0	4	0	0	0	1	1	0	0
102 Kielitieteet	52	10	0	0	0	2	0	0	0	1	26	50,0	4	3	0	0	0	5	1	0	0
707 Farmasia ja muu lääkehuolto	15	3	0	0	0	2	2	0	0	0	7	46,7	0	0	1	0	0	0	0	0	0
205 Musiikki	32	8	1	0	1	0	0	1	1	0	11	34,4	3	6	0	0	0	0	0	0	0
902 Palo- ja pelastusala	616	139	36	54	34	53	36	21	16	15	62	10,1	12	28	11	31	3	43	6	13	3

4.4 Opintojen kulku ja jatko-opinnot

Opintojen läpäisyillä tarkoitetaan tietyinä vuotena ammatillisen peruskoulutuksen aloittaneiden valmistumista tavoiteajassa (4 vuotta). Läpäisyn mittaamiseen ei ole yhtenäistä ja kritiikitöntä mittaristoa, joten tässä yhteydessä käytetään sekä tilastokeskuksen että opetushallituksen tilastopalvelun (Vipunen) saatavia tietoja, koska tilastokeskukselta ei saa oppilaitoskohtaisia tietoja. Tilastokeskuksen tiedoista on tarkasteluun nostettu vain koulutusalaakohtainen vertailu.

Opetushallituksen tilastojen perusteella kaudella 2011/12 ammatillisen peruskoulutuksen aloittaneiden läpäisy koko maassa oli 74,5 % (taulukko 34). Pohjois-Savossa läpäisy oli 78,1 %. Koko maan läpäisy oli parantunut noin 10 %-yksikköä ja Pohjois-Savon jopa 13 %-yksikköä suhteessa edelliseen aloituskauteen (2010-11). Etelä-Savossa läpäisy oli 73,2 % ja Pohjois-Karjalassa läpäisy oli puolestaan 74,5 %.

Oppilaitoksittain tarkasteltuna Pohjois-Savossa korkein läpäisy oli Pelastusopistolla (94 %). Alhaisin oli puolestaan Kuopion konservatoriolla (70 %). Alhaista läpäisyä selittää opiskelijoiden siirtyminen alalle ominaisesti korkea-asteen opintoihin kesken ammatillisten opintojen. Savon ammatti- ja aikuisopiston läpäisy oli 76,6 % ja Ylä-Savon ammattiopiston 76,5 %. Koko maakunnan tasoa nostaa merkittävästi Pelastusopiston korkea läpäisy, mutta kaiken kaikkiaan läpäisy on kohtuullisella tasolla ja läpäisyprosentti on noususuunnassa.

Koulutusaloista korkein läpäisy on palo- ja pelastusalalla, sosiaali- ja terveysalalla sekä liiketaloudessa. Alhaisin läpäisy on puolestaan matkailu- ja ravitsemisalalla (66,7 %).

Taulukko 34. Ammatillisen koulutuksen 2011/2012 aloittaneiden läpäisy maakunnittain, Pohjois-Savon oppilaitoksittain ja koulutusaloittain (Vipunen)

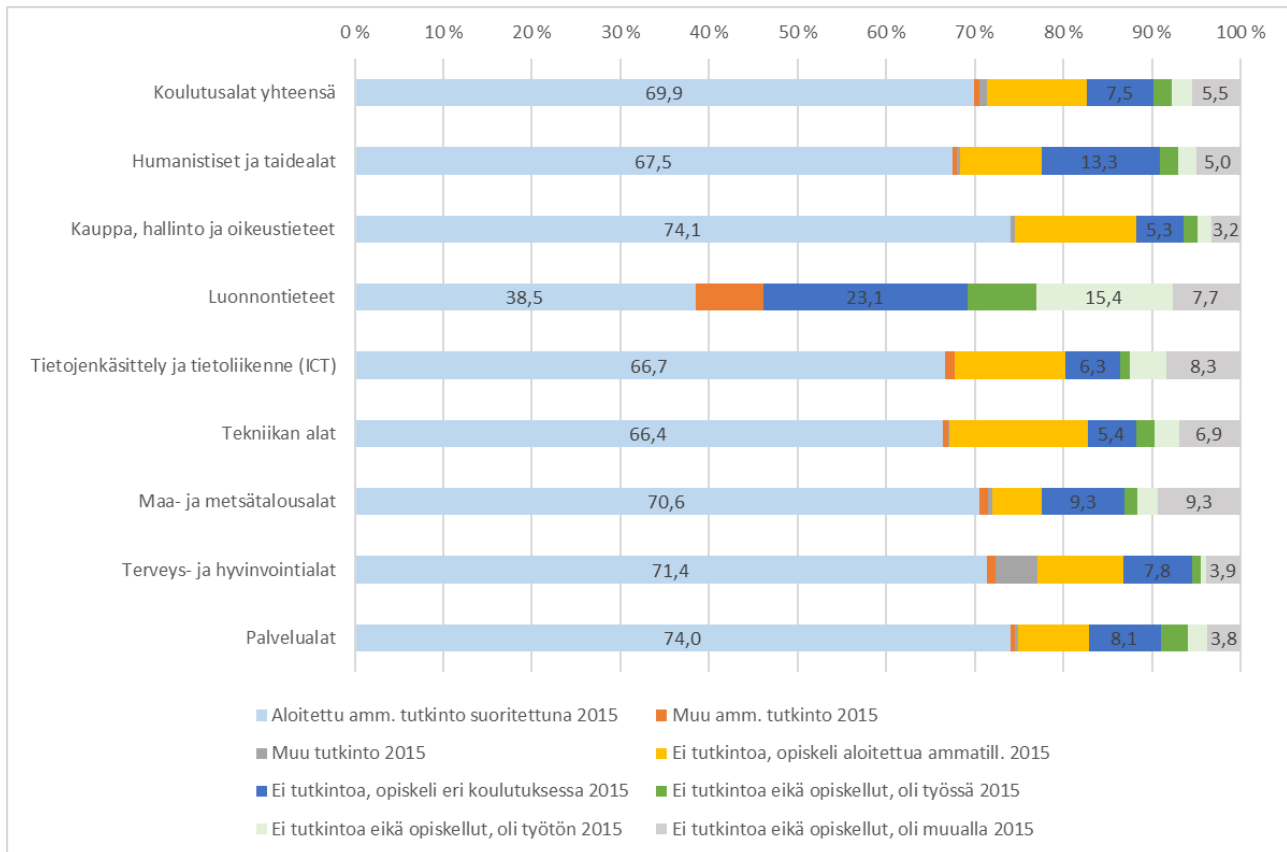
Alkuperäisessä tutkintolajissa tutkinnon suorittaneiden osuus kaikista aloittaneista	3 vuotta	3,5 vuotta	4 vuotta
2011/2012 koko maa	63,9 %	67,9 %	74,5 %
Keski-Pohjanmaa	70,6 %	76,9 %	84,7 %
Kainuu	68,1 %	72,8 %	81,7 %
Etelä-Pohjanmaa	70,0 %	74,6 %	80,4 %
Pohjanmaa	72,8 %	75,0 %	79,5 %
Etelä-Karjala	69,3 %	73,3 %	78,3 %
Pohjois-Savo	66,5 %	69,7 %	78,1 %
Keski-Suomi	66,2 %	70,6 %	76,6 %
Tuntematon	68,5 %	71,8 %	76,6 %
Kanta-Häme	65,4 %	70,8 %	75,9 %
Pohjois-Pohjanmaa	65,3 %	69,6 %	75,7 %
Pirkanmaa	65,1 %	67,9 %	75,3 %
Päijät-Häme	64,6 %	69,8 %	75,0 %
Pohjois-Karjala	62,9 %	68,7 %	74,5 %
Lappi	53,0 %	57,5 %	74,4 %
Varsinais-Suomi	65,3 %	69,0 %	73,9 %
Ahvenanmaa - Åland	68,9 %	69,9 %	73,8 %
Satakunta	63,6 %	68,5 %	73,3 %
Etelä-Savo	64,9 %	68,0 %	73,2 %
Kymenlaakso	60,0 %	65,0 %	72,0 %
Uusimaa	59,4 %	63,0 %	69,5 %

Alkuperäisessä tutkintolajissa tutkinnon suorittaneiden osuus kaikista aloittaneista	3 vuotta	3,5 vuotta	4 vuotta
Kuopion Konservatorion Kannatusyhdistys Ry	60,0 %	60,0 %	70,0 %
Kuopion Talouskoulun Kannatusyhdistys Ry	53,3 %	60,0 %	73,3 %
Pelastusopisto	94,0 %	94,0 %	94,0 %
Pohjois-Savon Kansanopistoseura R.Y.	62,5 %	62,5 %	75,0 %
Portaanpää Ry	55,6 %	55,6 %	77,8 %
Savon Koulutus kuntayhtymä	63,2 %	67,0 %	76,6 %
Tohtori Matthias Ingmanin Säätiö	66,7 %	70,8 %	79,2 %
Ylä-Savon Koulutus kuntayhtymä	67,8 %	69,6 %	76,5 %
Yhteensä Pohjois-Savo	66,5 %	69,7 %	78,1 %

Alkuperäisessä tutkintolajissa tutkinnon suorittaneiden osuus kaikista aloittaneista	3 vuotta	3,5 vuotta	4 vuotta
2011/2012 Pohjois-Savo	66,5 %	69,7 %	78,1 %
Humanistinen ja kasvatusala	62,5 %	62,5 %	75,0 %
Kulttuuriala	59,6 %	63,2 %	73,7 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	63,2 %	64,7 %	80,9 %
Luonnontieteiden ala	63,6 %	72,7 %	72,7 %
Tekniikan ja liikenteen ala	66,8 %	70,3 %	77,3 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	67,3 %	70,9 %	78,2 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	69,3 %	72,4 %	81,1 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	48,4 %	53,8 %	66,7 %
Palo- ja pelastusala	94,0 %	94,0 %	94,0 %

Kuviossa 4 on esitetty tilastokeskuksen läpäisy tiedot koulutusaloittain (huom. koulutuslaluokittelu on muuttunut suhteessa aiempiin vuosiin). Kuviossa on huomioitava eri aloitusvuosi kuin opetushallituksen

tilastoissa. Tilastokeskuksen tiedoissa läpäisyaste on 69,9 %. Korkeimmat läpäisyasteet ovat palvelualoilla sekä kaupan ja hallinnonaloilla, noin 74 %. Seuraavaksi korkeimmat läpäisyasteet ovat terveys- ja hyvinvointialalla (71,4%), maa- ja metsätalouseläällä (70,6 %). Tekniikan alalla läpäisyaste oli 66,4 %. Luonnontieteissä läpäisyaste on kaikkein alhaisin, mutta vuonna 2012 aloittaneita oli vain 13.

Kuvio 4. Pohjois-Savon vuoden 2012 ammatillisen koulutuksen (nuorille suunnattu) uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2015 loppuun mennessä (Tilastokeskus)

Vuosina 2012-2015 toisen asteen perustutkinnon 7 758 suorittaneista noin 23 % oli opiskelijoita vuoden 2015 lopussa (taulukko 35). Kulttuurialalla jo tutkinnon suorittaneista opiskelijoiden osuus oli noin 35 %. 12,7 % tavoitteena oli toinen ammatillinen tutkinto ja 17,4 % ammattikorkeakoulututkinto.

Luonnontieteiden alalta jo valmistuneiden opiskelijoiden osuus oli noin 35 %. Ammattikorkeakoulututkinto oli tavoitteena noin 21 %. Muutamilla tekniikan ja liikenteen suurimmilla koulutusaloilla, kuten sähkö- ja automaatiotekniikka (23,3 %) sekä prosessi- ja materiaalitekniikka (23 %), oli jatko-opiskelijoiden osuus varsin korkea. Myös muutamilla pienemmällä aloilla opiskelijoiden osuus oli varsin korkea.

Luonnonvara- ja ympäristöalalta jo valmistuneissa opiskelijoiden osuus oli 30 %. Toinen ammatillinen tutkinto oli tavoitteena 16,2 % ja ammattikorkeakoulututkinto noin 12%. Majoitus- ja ravitsemisalta valmistuneista jatko-opiskelijoita oli 24,6. Toista ammatillista tutkintoa sekä ammattikorkeakoulututkintoa tavoitteli molempia noin 11 % tutkinnon suorittaneesta

Sosiaali- ja terveysalalla opiskelijoiden osuus valmistuneista oli noin 26 %. Alalta valmistuneista noin 20 % tavoitteli ammattikorkeakoulututkintoa.

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla 25 % tutkinnon suorittaneista oli opiskelijoita vuoden 2014 lopussa. Koulutusosalta valmistuneista 12,5 % oli tavoitteena ammatillinen tutkinto ja noin 10 % ammattikorkeakoulututkinto.

Taulukko 35. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden jatko-opintojen tavoitetutkinto vuonna 2015 (Tilastokeskus).

Perustutkinto, peruskoulutus			Tavoitetutkinnot aste					
	Tutkinnon suorittaneita yhteensä	Joista jatko-opiskelijoita	31 Lukiokoulu tus	32 Ammatillinen koulutus	62 Ammattikorkeakoulututkinto	63 Alempi korkeakou lututkinto	72 Ylempi korkeakou lututkinto	90 Koulutusaste tunte maton
2012 - 31.7.2015 yhteensä								
Tutkinnot yhteensä	7758	22,6	0,5	8,4	12,2	1,1	0,1	0,4
1 Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	144	16,7	0,0	4,2	9,7	2,8	0,0	0,0
102 Kielitieteet	73	21,9	0,0	5,5	11,0	5,5	0,0	0,0
106 Opetus- ja kasvatustyö	71	11,3	0,0	2,8	8,5	0,0	0,0	0,0
2 Kulttuuriala	488	35,2	0,0	12,7	17,4	4,3	0,2	0,6
201 Käsityö- ja taideteollisuus	197	28,9	0,0	16,8	9,6	2,0	0,5	0,0
202 Viestintä ja inform.tieteet	232	32,3	0,0	12,1	16,8	2,6	0,0	0,9
205 Musiikki	59	67,8	0,0	1,7	45,8	18,6	0,0	1,7
3 Yht.tiet., liiketal., hall.ala	700	25,6	1,1	8,6	14,4	1,0	0,0	0,4
301 Liiketalous ja kauppa	700	25,6	1,1	8,6	14,4	1,0	0,0	0,4
4 Luonnontieteiden ala	131	35,1	0,8	8,4	20,6	4,6	0,0	0,8
402 Tietojenkäsittely	131	35,1	0,8	8,4	20,6	4,6	0,0	0,8
5 Tekniikan ja liikenteen ala	3193	18,4	0,3	8,0	8,9	0,6	0,0	0,5
501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen	783	15,8	0,1	6,3	8,9	0,4	0,0	0,1
502 Kone-, met.- ja energiategn.	452	13,3	0,2	6,4	6,0	0,2	0,0	0,4
503 Sähkö- ja automaatiotekniikka	442	23,3	0,5	6,1	15,2	1,4	0,0	0,2
504 Tieto- ja tietoliikennetekn.	123	31,7	0,8	11,4	16,3	3,3	0,0	0,0
505 Graafinen ja viestintätek.	9	33,3	0,0	11,1	22,2	0,0	0,0	0,0
506 Elintarvikeala ja biotekn.	180	16,1	0,0	7,2	7,8	0,0	0,0	1,1
507 Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	444	23,0	0,7	13,3	7,4	0,7	0,0	0,9
508 Tekstiili- ja vaatetustekn.	53	34,0	0,0	20,8	11,3	0,0	0,0	1,9
509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	578	12,3	0,2	6,2	4,7	0,5	0,0	0,7
599 Muu tekn. ja liik. alan koul.	129	28,7	0,8	13,2	14,7	0,0	0,0	0,0
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	506	30,0	1,0	16,2	12,1	0,0	0,2	0,6
601 Maatilatalous	367	31,6	1,4	17,4	12,3	0,0	0,0	0,5
602 Puutarhatalous	76	30,3	0,0	18,4	10,5	0,0	1,3	0,0
604 Metsätalous	37	21,6	0,0	5,4	16,2	0,0	0,0	0,0
605 Luonto- ja ympäristöala	26	19,2	0,0	7,7	7,7	0,0	0,0	3,8
7 Sos., terveys- ja liikunta-ala	1162	26,1	0,3	4,5	20,1	0,9	0,0	0,3
703 Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	950	27,1	0,4	3,7	21,7	0,9	0,0	0,3
707 Farmasia ja muu lääkehuolto	24	45,8	0,0	8,3	37,5	0,0	0,0	0,0
710 Kauneudenhoitoala	188	18,6	0,0	8,0	9,6	0,5	0,0	0,5
8 Matk., ravitsemis- ja talousala	785	24,6	0,9	11,2	11,0	1,0	0,0	0,5
801 Matkailuala	58	37,9	1,7	3,4	27,6	5,2	0,0	0,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	677	23,2	0,9	10,9	10,0	0,7	0,0	0,6
804 Kotitalous- ja kuluttajapalv.	48	29,2	0,0	25,0	4,2	0,0	0,0	0,0
805 Puhdistuspalvelut	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9 Muu koulutus	649	15,3	0,2	4,8	8,9	0,9	0,5	0,0
902 Palo- ja pelastusala	649	15,3	0,2	4,8	8,9	0,9	0,5	0,0

LÄHTEET

OPH/opetustoimen kustannusraportit

Pelastusopisto, opiskelijapalvelut

Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2018-2021

Sotkanet

Tilastokeskuksen väestöennusteet

Tilastokeskuksen sijoittumispalvelu <http://www.stat.fi/tup/sijoittumispalvelu/index.html>

Työvoimahallinto

Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu

LIIKTEET

Liite 1. 15-vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan / % 15-vuotta täyttäneistä Pohjois-Savon kunnissa. (Tilastokeskus).

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan Lähde: Tilastokeskus

2016	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Tutkinnon suorittaneita yhteensä		Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa		Toinen aste		Korkea-aste		Koulutustaso* (VKTM-indeksi)
		Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	Henk.	% 15 vuotta täyttäneistä	
KOKO MAA	4609119	3287272	71	1321847	29	1852669	40	1402404	30	361
Pohjois-Savon maakunta	210547	151973	72	58574	28	93594	44	56756	27	341
..Iisalmi	18398	13200	72	5198	28	8615	47	4421	24	320
..Kaavi	2739	1592	58	1147	42	1219	45	346	13	230
..Keitele	2080	1302	63	778	37	953	46	337	16	255
..Kiuruvesi	7188	4668	65	2520	35	3433	48	1195	17	269
..Kuopio	100066	76382	76	23684	24	43605	44	31956	32	383
..Lapinlahti	8323	5508	66	2815	34	3826	46	1629	20	286
..Leppävirta	8492	5797	68	2695	32	3739	44	2013	24	306
..Pielavesi	4006	2498	62	1508	38	1840	46	637	16	256
..Rautalampi	2843	1798	63	1045	37	1230	43	552	19	273
..Rautavaara	1547	845	55	702	45	652	42	187	12	211
..Siilinjärvi	17374	13209	76	4165	24	7609	44	5409	31	378
..Sonkajärvi	3640	2299	63	1341	37	1707	47	572	16	254
..Suonenjoki	6264	4172	67	2092	33	2845	45	1287	21	288
..Tervo	1456	904	62	552	38	659	45	238	16	254
..Tuusniemi	2346	1519	65	827	35	1094	47	402	17	264
..Varkaus	18720	13092	70	5628	30	8267	44	4717	25	316
..Vesanto	1910	1106	58	804	42	801	42	296	15	239
..Vieremä	3155	2082	66	1073	34	1500	48	562	18	278

* Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti.

Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspuiteolosuhteilla. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa mitattaessa perusjoukkona käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttäneistä väestöstä. Näin siksi, että alle 20 -vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa.

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Pelkästään peruskoulun, keskikoulun ja kansakoulun käyneet eivät kuulu tutkinnon suorittaneeseen väestöön. Tutkinnot on luokiteltu henkilön korkeimman, viimeksi suoritettujen ammatillisten tutkinnon mukaan.

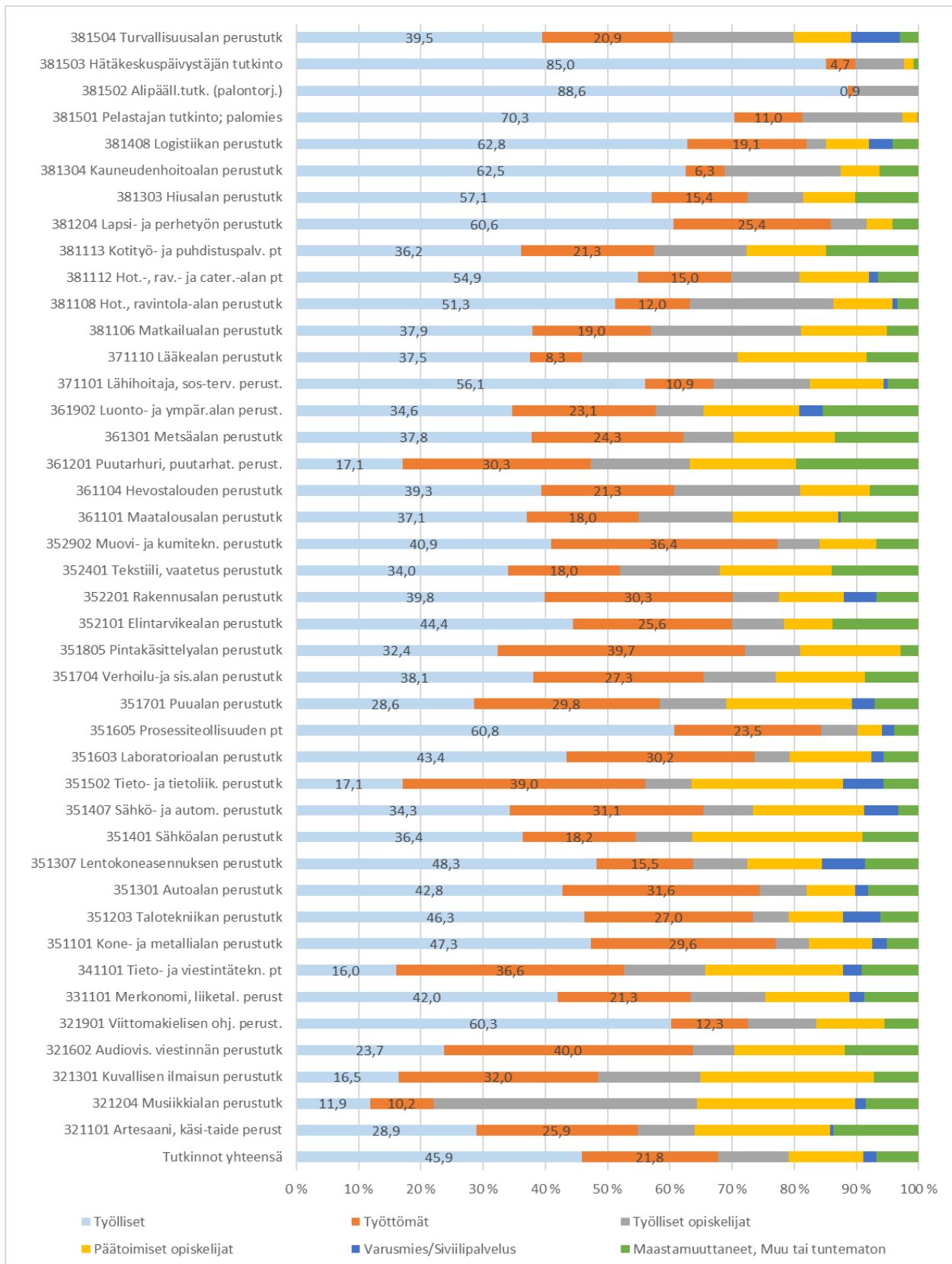
Liite 2. Ammatilliset perustutkinnot Pohjois-Savossa vuosina 2010-2016 oppilaitoksittain (opetussuunnitelmaperusteinen, oppilaitosmuotoinen) (VIPUNEN).

Ingmanin käsi- ja taidet.oppil	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kulttuuriala	72	67	78	55	80	70	67
Käsi- ja taideteollisuus	38	36	38	25	29	28	34
Viestintä ja informaatiotieteet	34	31	40	30	51	42	33
Yhteensä	72	67	78	55	80	70	67
Kuopion konservatorio	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kulttuuriala		18	15	11	18	18	30
Musiikki		18	15	11	18	18	30
Yhteensä		18	15	11	18	18	30
Palvelualan opisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	17	23	18	26	26	33	42
Majoitus- ja ravitsemisala	11	11	14	22	17	28	34
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	6	12	4	4	9	5	8
Yhteensä	17	23	18	26	26	33	42
Pohjois-Savon opisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Humanistinen ja kasvatusala	22		16	20	15	23	23
Kielitieteet	22		16	20	15	23	23
Yhteensä	22		16	20	15	23	23
Portaanpään kr. opisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Humanistinen ja kasvatusala	10	14	22	16	16	22	24
Opetus- ja kasvatustyö	10	14	22	16	16	22	24
Yhteensä	10	14	22	16	16	22	24
Pelastusopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Muu koulutus	205	193	208	167	206	171	177
Palo- ja pelastusala	205	193	208	167	206	171	177
Yhteensä	205	193	208	167	206	171	177

Savon ammatti- ja aikuisopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kulttuuriala	35	23	33	25	27	33	21
Käsi- ja taideteollisuus	27	11	23	15	19	16	11
Viestintä ja informaatiotieteet	8	12	10	10	8	17	10
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	142	154	191	171	177	198	228
Liiketalous ja kauppa	142	154	191	171	177	198	228
Luonnontieteiden ala	63	57	45	38	30	29	25
Tietojenkäsittely	63	57	45	38	30	29	25
Tekniikan ja liikenteen ala	633	653	650	663	609	676	627
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	140	139	146	156	138	157	158
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	95	122	92	107	64	64	60
Sähkö- ja automaatiotekniikka	109	109	115	71	99	94	82
Tieto- ja tietoliikennetekniikka		1	18	15	20	29	39
Graafinen ja viestintätekniikka	10	1	1	8			
Elintarvikeala ja biotekniikka	23	24	28	45	33	31	39
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	105	91	95	100	91	116	90
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	14	12	12	18	14	18	15
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	99	117	115	115	113	127	114
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	38	37	28	28	37	40	30
Luonnonvara- ja ympäristöala	54	38	26	33	40	33	15
Maatilatalous	9	8	1	11			
Puutarhatalous	20	18	10	12	14	15	8
Metsätalous	7	6	6	8	13	12	3
Luonto- ja ympäristöala	18	6	9	2	13	6	4
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	275	263	291	293	275	298	252
Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)	216	221	241	246	240	249	225
Farmasia ja muu lääkehuolto	12		13		11	1	8
Kauneudenhoitoala	47	42	37	47	24	48	19
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	151	161	170	155	154	154	143
Matkailuala	22	20	23	13	13	16	11
Majoitus- ja ravitsemisala	129	141	146	135	134	129	123
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut			1	7	7	9	9
Yhteensä	1 353	1 349	1 406	1 378	1 312	1 421	1 311

Ylä-Savon ammattiopisto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kulttuuriala	11	11	20	10	18	24	6
Käsi- ja taideteollisuus	7		10	8	2	9	3
Viestintä ja informaatiotieteet	4	11	10	2	16	15	3
Tekniikan ja liikenteen ala	195	187	191	194	196	192	189
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	44	56	54	59	52	45	49
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	37	39	27	39	32	44	38
Sähkö- ja automaatiotekniikka	37	34	17	16	21	21	20
Tieto- ja tietoliikennetekniikka			10	11	13	18	11
Elintarvikeala ja biotekniikka	12	9	15	3	18	16	15
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	22	27	31	22	28	13	19
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	43	22	37	44	32	35	37
Luonnonvara- ja ympäristöala	91	89	76	87	70	88	59
Maatilatalous	91	89	76	87	70	88	59
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4	10	14		16	19	14
Kauneudenhoitoala	4	10	14		16	19	14
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	21	22	18	24	26	30	27
Majoitus- ja ravitsemisala	21	22	18	24	26	30	27
Yhteensä	322	319	319	315	326	353	295

Liite 3. Pohjois-Savossa toisen asteen ammatillisen perustutkinnon 2012 - 31.7.2015 suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuonna 2015 tutkinnoittain (prosenttikuvio ja lukumäärät) (Tilastokeskus).

Pohjois-Savo	Työlliset	Työttömät	Työlliset opiskelijat	Päätoimiset opiskelijat	Varusmies/Si viilipalvelus	Maastamuuttaneet, Muu tai tuntematon
Tutkinnot yhteensä	45,9	21,8	11,3	12,1	2,1	6,8
321101 Artesaani, käsi-taide perust	28,9	25,9	9,1	21,8	0,5	13,7
321204 Musiikkialan perustutk	11,9	10,2	42,4	25,4	1,7	8,5
321301 Kuvallisen ilmaisun perustutk	16,5	32,0	16,5	27,8	0,0	7,2
321602 Audiovis. viestinnän perustutk	23,7	40,0	6,7	17,8	0,0	11,9
321901 Viittomakielisen ohj. perust.	60,3	12,3	11,0	11,0	0,0	5,5
331101 Merkonomi, liiketal. perust	42,0	21,3	12,0	13,6	2,4	8,7
341101 Tieto- ja viestintätekn. pt	16,0	36,6	13,0	22,1	3,1	9,2
351101 Kone- ja metallialan perustutk	47,3	29,6	5,3	10,2	2,4	5,1
351203 Talotekniikan perustutk	46,3	27,0	5,8	8,7	6,1	6,1
351301 Autoalan perustutk	42,8	31,6	7,5	7,8	2,1	8,1
351307 Lentokoneasennuksen perustutk	48,3	15,5	8,6	12,1	6,9	8,6
351401 Sähköalan perustutk	36,4	18,2	9,1	27,3	0,0	9,1
351407 Sähkö- ja autom. perustutk	34,3	31,1	7,9	17,9	5,6	3,2
351502 Tieto- ja tietoliik. perustutk	17,1	39,0	7,3	24,4	6,5	5,7
351603 Laboratorioalan perustutk	43,4	30,2	5,7	13,2	1,9	5,7
351605 Prosessiteollisuuden pt	60,8	23,5	5,9	3,9	2,0	3,9
351701 Puualan perustutk	28,6	29,8	10,7	20,2	3,6	7,1
351704 Verhoilu- ja sis.alan perustutk	38,1	27,3	11,5	14,4	0,0	8,6
351805 Pintakäsittelyalan perustutk	32,4	39,7	8,8	16,2	0,0	2,9
352101 Elintarvikealan perustutk	44,4	25,6	8,3	7,8	0,0	13,9
352201 Rakennusalan perustutk	39,8	30,3	7,4	10,4	5,3	6,8
352401 Tekstiili, vaatetus perustutk	34,0	18,0	16,0	18,0	0,0	14,0
352902 Muovi- ja kumitek. perustutk	40,9	36,4	6,8	9,1	0,0	6,8
361101 Maatalousalan perustutk	37,1	18,0	15,1	16,9	0,4	12,6
361104 Hevostalouden perustutk	39,3	21,3	20,2	11,2	0,0	7,9
361201 Puutarhuri, puutarhat. perust.	17,1	30,3	15,8	17,1	0,0	19,7
361301 Metsäalan perustutk	37,8	24,3	8,1	16,2	0,0	13,5
361902 Luonto- ja ympär.alan perust.	34,6	23,1	7,7	15,4	3,8	15,4
371101 Lähihoitaja, sos-terv. perust.	56,1	10,9	15,5	11,8	0,6	5,1
371110 Lääkealan perustutk	37,5	8,3	25,0	20,8	0,0	8,3
381106 Matkailualan perustutk	37,9	19,0	24,1	13,8	0,0	5,2
381108 Hot., ravintola-alan perustutk	51,3	12,0	23,1	9,4	0,9	3,4
381112 Hot.-, rav.- ja cater.-alan pt	54,9	15,0	10,9	11,1	1,5	6,5
381113 Kotityö- ja puhdistuspalv. pt	36,2	21,3	14,9	12,8	0,0	14,9
381204 Lapsi- ja perhetyön perustutk	60,6	25,4	5,6	4,2	0,0	4,2
381303 Hiusalan perustutk	57,1	15,4	9,0	8,3	0,0	10,3
381304 Kauneudenhoitoalan perustutk	62,5	6,3	18,8	6,3	0,0	6,3
381408 Logistiikan perustutk	62,8	19,1	3,2	6,9	3,7	4,3
381501 Pelastajan tutkinto; palomies	70,3	11,0	15,9	2,5	0,2	0,0
381502 Alipääll.tutk. (palontorj.)	88,6	0,9	10,5	0,0	0,0	0,0
381503 Häätäkeskuspäivystäjän tutkinto	85,0	4,7	7,9	1,6	0,0	0,8
381504 Turvallisuusalan perustutk	39,5	20,9	19,4	9,3	7,8	3,1